

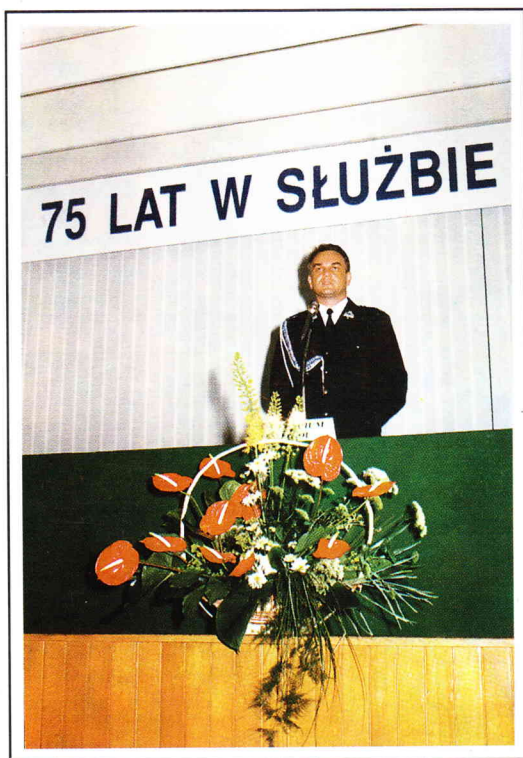

JEDNODNIÓWKA X KRAJOWEGO ZJAZDU ZWIĄZKU OSP RP 27-29 czerwca 1997

WYSTĄPIENIE PREZESA ZG ZOSP RP DRUHA WALDEMARA PAWLAKA

Druhny i Druhowie Delegacji!
Dostojni Goście!

Obecny X w powojennej historii organizacji Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Zjazd, a w dziejach ogólnopolskiego związ-

nie mogła być przypomiana a bardzo dobrze opisuje i charakter naszej organizacji i chyba tę przyszłość, którą będziemy wspólnie budować.

Brzmi ona następująco:

“Prusak, Moskal nie osiedzie,
Gdy jąwszy pałasza
Hasłem naszym zgoda będzie
I Ojczyzna nasza”.

Ochotnicze straże pożarne, są tą wspaniałą rodziną, która w zgodzie buduje przyszłość, bo przecież osiągnięcia Związku to nie tylko działania struktur władz, ale przede wszystkim działania każdego z nas w swoim

(c.d. na str.3)

ku strażackiego co najmniej piętnasty - odbywa się na progu XXI wieku. W tych okolicznościach zadajemy sobie pytanie, jakie jest miejsce, rola, zadania ochotniczego pożarnictwa. Patrząc w przyszłość opieramy się na tradycji i doświadczeniu. Pamięamy o historii. Pozwólcie, że w tym miejscu przypomnę jedną ze zwrotek naszego hymnu, która być może zapomniana, przez lata nawet chyba

WARSZAWA, 1997

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 26 czerwca 1997 roku

Do Delegatów
na X Zjazd Krajowy
Związku Ochotniczych Straży Pożarnych
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowne Druhny!
Szanowni Druhowie!

Proszę przyjąć najlepsze życzenia z okazji X Zjazdu Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Strażacy zawsze brali aktywny udział w polskim życiu społecznym, dawali świadectwo patriotyzmu i umiłowania Ojczyzny. Wiedli prym w swoich lokalnych społecznościach organizując życie kulturalne, promując postęp techniczny i cywilizacyjny. Stanowili wzór obywatelskiej postawy, realizując w praktyce najlepszą z cnót - szlachetny nakaz niesienia pomocy bliźnim i ratowania wspólnego dobytku.

Tam, gdzie okrutny żywioł stawiał wyzwanie wobec człowieka - byli strażacy niosąc ofiarą pomoc i jedyny często ratunek. Placąc za to niejednokrotnie najwyższą cenę. Także dziś winny się ku nim kierować nasze myśli - oni bowiem mogą stanowić wzór dla wielu pokoleń.

Życzę Wam, by społeczeństwo mogło liczyć na Was, Waszą odwagę i profesjonalizm. Życzę Wam dobrego sprzętu i nowoczesnego wyposażenia, ludzkiego szacunku i sympatii. Obyście mieli jak najmniej pracy i jak najwięcej satysfakcji ze swojego strażackiego zaangażowania.

Aleksander Kwaśniewski

MINISTER OBRONY NARODOWEJ
689

Warszawa, 26 czerwca 1997 r.

Pan
Waldemar PAWLAK
Prezes Zarządu Głównego Związku
Ochotniczych Straży Pożarnych
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezesie,

Nie mogąc uczestniczyć w X Zjeździe Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, pragnę za Pana pośrednictwem przekazać jego uczestnikom życzenia pomyślnych i owocnych obrad.

Resort obrony narodowej wysoko ceni sobie współpracę z ochotniczą strażą pożarną, stanowiącą niezwykle ważny element bezpieczeństwa kraju i obywateli. Wasza pełna poświęceń służba w obronie ludzkiego życia i mienia zyskała uznanie i szacunek w całym społeczeństwie, szczególnie zaś w środowisku wojskowych, którzy najlepiej zdają sobie sprawę z zagrożeń, jakie niesie ze sobą współczesna cywilizacja.

Mam nadzieję, że kolejny zjazd Związku przyczyni się do pomyślnego rozwoju działalności ochotniczych straży pożarnych i zacieśnienia ich współpracy z innymi instytucjami zapewniającymi bezpieczeństwo kraju, w tym również z wojskiem.

Wszystkim członkom ochotniczych straży pożarnych i działaczom Związku chciałbym przekazać serdeczne pozdrowienia i życzenia powodzenia w służbie społeczeństwu.

Z wyrazami szacunku

Stanisław DOBRZAŃSKI

PREZES RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, czerwiec 1997 r.

Szanowni Państwo,

Serdecznie pozdrawiam wszystkich Uczestników X Zjazdu Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Szczególnie gorące słowa kieruję do przybyłych delegacji strażaków-ochotników, życzę Wam, i za Waszym pośrednictwem wszystkim członkom Ochotniczych Straży Pożarnych sukcesów w realizacji trudnych zadań i odpowiedzialnej, ofiarnej służbie.

X Zjazd Krajowego Związku OSP jest okazją do rzetelnego podsumowania dokonań, podziękowania i wyrażenia uznania za pracę, za ofiarność w niesieniu pomocy w walce z żywiołem, za ratowanie mienia i niejednokrotnie życia.

Z uznaniem odnoszę się 75-letniej tradycji działań i dokonań Waszej organizacji.

Ochotnicza Straż Pożarna wykonując zadania i obowiązki statutowe, jest także ostoją patriotycznych tradycji, czynnikiem integracji środowiskowej oraz źródłem twórczych inicjatyw, tak potrzebnych lokalnej społeczności.

Z okazji Waszego ważnego Zjazdu jeszcze raz serdecznie pozdrawiam całą społeczność strażaków-ochotników i życzę Wam pomyślnych obrad.

UCZESTNICY X ZJAZDU
KRAJOWEGO ZWIĄZKU
OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MARCIN ŚWIĘCICKI
PREZYDENT M. ST. WARSZAWY
K-AS-071/126/97

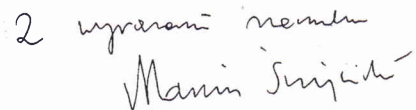
Pan
Waldemar Pawlak
Prezes Zarządu Głównego
Związku Ochotniczych Straży Pożarnych
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezesie!

Uprzejmie dziękuję Panu Prezesowi za zaproszenie do wzięcia udziału w obradach X Zjazdu Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Niestety, ze względu na odbywające się w tym samym czasie posiedzenie Rady Samorządowej Unii Wolności nie mogę wziąć udziału w tym uroczystym spotkaniu.

Sprawne funkcjonowanie ochrony przeciwpożarowej, zarówno w wielkim mieście, jak w małym osiedlu czy na wsi, ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jego mieszkańcom. Początki ochotniczej warszawskiej straży ogniowej sięgają czasów dawnej Rzeczypospolitej, a utworzona w 1836 roku formacja zapoczątkowała długą, chwalebna historię zawodowych służb przeciwpożarowych w stolicy. Dziś Państwowa Straż Pożarna kontynuuje te tradycje. Siedemdziesięciopięcioletnia tradycja ochotniczych straży pożarnych w niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej napędza dumą i uznaniem wobec wszystkich, którzy podjęli się pielęgnowania tej niezbędnej służby.

Z okazji jubileuszu Ochotniczych Straży Pożarnych na ręce Pana Prezesa przekazuję serdeczne gratulacje. Uczestnikom Zjazdu życzę pomyślnych obrad, wszystkim Druhom zaś satysfakcji z owocnej służby społeczeństwu, sukcesów w trudnej służbie pożarniczej oraz wszelkiej pomyślności.

Warszawa, 27 czerwca 1997

PLAC BANKOWY 3/5
00950 WARSZAWA
TEL. (48-22) 6201395

WYSTĄPIENIE PREZESA ZG ZOSP RP WALDEMARA PAWLAKA (c.d. ze str.1)

środowisku, miejscu pracy, w swojej jednostce, województwie, czy gminie. Bo właśnie od tej wspólnej pracy, pracy zgodnej, nastawionej na służbę dla bliźnich, służbę dla Ojczyzny zależy pomyślność kraju i decyduje ona o pozycji i znaczeniu ochotniczych straży.

Chciałbym w tym miejscu sięgnąć pamięcią wstecz do IX Zjazdu, który się odbył w Miętnej przed pięciu laty.

Pamiętamy zapewne, w jakim nastroju opuściliśmy gościnne mury tamtejszego Zespołu Szkół Rolniczych.

Otóż rozjeżdżaliśmy się po kraju w przekonaniu, że zmontowaliśmy Związek, że tworzymy solidne podstawy pod działanie w nowych warunkach. Może już nie pamiętamy tego, jak trudny i niekorzystny był początek lat dziewięćdziesiątych dla naszego ruchu. Różni ludzie forsowali tezę, że ochotnicze straże pożarne i ich Związek to przeszłość. Wielu ludzi przyjmowało, szczególnie w małych miejscowościach na wsi te informacje z przerażeniem, że oto próbuje się odebrać nie tylko organizację, ale i wartości tworzone przez wieki.

Właśnie IX Zjazd Krajowy, który obradował w Miętnej na gościnnej Ziemi Siedleckiej w kwietniu 1992 r. był udaną próbą zahamowania procesu niszczenia, procesu powolnego eliminowania z życia społecznego ruchu strażackiego.

Dzisiaj bez obawy popełnienia pomyłki można stwierdzić, że uchwały tamtego Zjazdu - mające na celu utrzymanie jedności, zwartości organizacyjnej ogólnopolskiego Związku zostały pomyślnie zrealizowane. Choćby dlatego na X Krajowym Zjeździe Związku OSP RP spotykamy się - Druhny i Druhowie - w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku wobec naszej organizacji, wobec naszej Ojczyzny.

Taka satysfakcja nie przesłania nam różnych spraw niedokończonych czy problemów, które są do podjęcia.

Stajemy wobec wielu ważnych wyzwań. Z przygotowanego w czasie tej kadencji raportu o stanie ochotniczego pożarnictwa możemy odczytać nie tylko, jak licząca się, jak istotna to jest organizacja dla kraju, ale także odczytujemy, jak wiele jest potrzeb, jak wiele jest jeszcze potrzebnych działań i nakładów, by ochotnicze straże pożarne w pełni mogły wypełniać swoje zadania.

Druhny i Druhowie! Szanowni zebrani!

Ruch strażacki na ziemiach polskich ma po-

nad stu pięćdziesięcioletnią tradycję. Polscy strażacy w trzech zaborach walczyli o godne przetrwanie narodu, kultywując przywiązanie do języka ojczystego, narodowych tradycji, obyczajów. Strażacy mieli niezaprzeczalny udział w przywracaniu niepodległości w listopadzie 1918 r. W odzyskanej po 123 latach Ojczyźnie istniało około 1600 ochotniczych straży pożarnych, które skupiały ponad 50 tysięcy członków. Była to - jak na owe czasy - znaczna siła legitymująca się dużym doświadczeniem, społecznym poparciem, dobrze zorganizowana. Strażacy - co warto przypomnieć - w chwili zagrożenia Ojczyzny, latem 1920 r. stanęli przy boku armii w obronie niepodległej Polski. Ten czyn sprawił, że Marszałek Józef Piłsudski określił strażactwo polskie mianem "siostrzycy armii".

Po hartowaniu na polu walki, w 1921 r. we wrześniu na pierwszym zjednoczeniowym zjeździe, na którym było 3690 delegatów w obecności premiera rządu polskiego Wincenego Witosa powołany został ogólnopolski związek strażacki, który przetrwał do 1948 r., do jego likwidacji. Reaktywowany został związek pod koniec 1956 roku pod nazwą Związek Ochotniczych Straży Pożarnych i w tej formule funkcjonuje do dzisiaj.

Dla uczczenia tych tradycji i działania Związku Ochotniczych Straży Pożarnych 17.XII.96 r. odbyła się uroczystość w Teatrze Narodowym w Warszawie, na której uhonorowaliśmy zasłużonych działaczy pożarnictwa, a w uroczystości tej udział wzięli przedstawiciele najwyższych władz państwowych z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim, Marszałkiem Sejmu - Józefem Zychem, Marszałkiem Senatu - Adamem Struzikiem.

Druhny i Druhowie!

W okresie minionej kadencji wielokrotnie nawiązywaliśmy do chwalebnych kart historii strażactwa polskiego, także po to, aby przypomnieć braci strażackiej, a także opinii publicznej, że ruch nasz sięga do najszczytniejszych motywów działania każdego człowieka - spieszmy z pomocą zagrożonym, nawet z narażeniem życia i zdrowia własnego.

Przypominaliśmy, że strażactwo polskie - także w okresie 45-lecia powojennego - dobrze służyło ludziom - na miarę sił i możliwości.

Strażacy nie wybierali czasów, w których żyli, ale zawsze godnie służyli Ojczyźnie, swo-

(c.d. str. 4)

jemu środowisku, uczestnicząc w akcjach ratowniczych, gaśniczych, w życiu kulturalnym i społecznym swoich środowisk, uczestnicząc w uroczystościach państwowych, kościelnych, po prostu uczestnicząc aktywnie w życiu.

Kadencja 1992-1997 - poza nami. Był to trudny czas związany z transformacją ustrojową, która dotykała również naszego środowiska.

Najważniejsze, że w tym okresie potrafilibyśmy zawsze podejmować te zadania, do których jesteśmy w pierwszej kolejności powołani - ratowniczo-gaśnicze. Ale również zachowaliśmy jedność w działaniu, rozwinęliśmy ruch kulturalny poprzez orkiestry, zespoły artystyczne. To także czas, kiedy obserwujemy dużą aktywność w środowisku młodzieżowym. W szeregach ochotniczego stražactwa wstąpiło wielu druhów. O sile, o zwartości organizacyjnej, o mobilności szeregów świadczy przebieg kampanii sprawozdawczo-wyborczej.

Zebrania sprawozdawczo-wyborcze odbywały się we wszystkich ochotniczych stražach pożarnych, we wszystkich 2275 gminach. Zebrania i zjazdy gminne cechowała uroczysta atmosfera, powaga. Oprócz stražaków brali w nich udział przedstawiciele lokalnych środowisk, władze samorządowe, nauczyciele, kapłani, współpracujący z naszą organizacją, przedstawiciele różnych środowisk. Dyskusja dotyczyła różnych spraw - od tych najbardziej codziennych, życiowych, które wiążą się z działaniem, funkcjonowaniem konkretnego środowiska - po sprawy generalne dotyczące problemów województwa czy państwa.

O tym jak w ciągu tej kadencji Związek nabierał znaczenia - myślę, że w pewien symboliczny sposób - świadczy także wybór dokonany na zjazdach wojewódzkich, gdzie na prezesów zarządów wojewódzkich wybrano 6 parlamentarzystów, 16 wojewodów i wicewojewodów 4 dyrektorów urzędów wojewódzkich, 23 sprawdzonych działaczy pożarniczych i samorządowych. To w pewien sposób pokazuje, jak związek osadzony jest w naszej rzeczywistości, a równocześnie jak jest doceniany i szanowany przez różne środowiska.

Ważne, że pozyskaliśmy do naszego Związku, naszych władz wielu nowych, często młodych ludzi, którzy chcą działać społecznie w szeregach naszej organizacji.

Druhny i Druhowie!

Kampania sprawozdawczo-wyborcza wykazała także, że ochotnicze straże pożarne i ogniwa Związku dobrze realizowały zadania statutowe. Przyczynił się do tego m.in. sprzy-

jający klimat, jaki panował w samorządach lokalnych i wśród przedstawicieli władz państwowych dla pożarnictwa. Związek wspierał powołany w 1993 roku w Sejmie Zespół Posłów Stražaków, który liczy aż 80 parlamentarzystów. Przewodzi mu Druhna Krystyna Ozga.

W dalszej części Zjazdu, myślę, że będziemy mieli okazję zapoznać się z rezultatami prac. Tak się złożyło, że w mijającym tygodniu Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił Ustawę o Ochronie Przeciwożarowej, która w wielu istotnych punktach odpowiada na potrzeby czasu i jak sądzę przyczyni się do znacznie lepszego funkcjonowania Związku.

Wspólnym wysiłkiem Zarządu Głównego i Zespołu Posłów Stražaków udało się zmienić w czasie tych mijających lat wiele przepisów, które utrudniały czy czasem paraliżowały działania Związku i ochotniczych straży pożarnych.

Szanowni zebrani!

Chciałbym podkreślić, że w mijającej kadencji opracowaliśmy raport o stanie pożarnictwa ochotniczego. Jest to po raz pierwszy w dziejach ochrony przeciwpożarowej tak kompleksowe zestawienie zarówno potencjału, możliwości, ale także i potrzeb ochotniczego pożarnictwa. W czasie opracowywania tego raportu bardzo znaczący był wysiłek i zaangażowanie nielicznych pracowników Związku, którzy pokazali, że potrafią w tych trudnych warunkach wypełniać dobrze odpowiedzialne zadanie. Z satysfakcją chcę poinformować, że w minionej kadencji poczyniliśmy wiele działań, które mogą się przyczynić do umocnienia Związku, umocnienia ochotniczych straży pożarnych. W wielu jednostkach ochotniczych straży pożarnych, zarządach wojewódzkich, zostały uregulowane sprawy własnościowe, majątkowe, a to co - myślę, jest też ważne to i ta wiadomość, że budynek DOMU STRAŻAKA przy ul. Obożnej stał się własnością Związku i uroczyście melduję, że Związek uzyskał prawo własności. Stosowny akt notarialny w imieniu Zarządu Głównego podpisaliśmy z Druhem Wiceprezesem Marianem Rędziochem w dniu 11 czerwca 1997 r. Jest to ważny element w porządkowaniu tych wszystkich spraw, które są istotne i ważne dla Związku.

Szanowne Druhny i Druhowie!

Większość zadań, jakie nałożył na nas IX Zjazd Krajowy udało się zrealizować. Wśród nich wymienię choćby rozszerzenie kontaktów i współpracy z resortami i instytucjami centralnymi, bardzo dobrze układającą się współpracę z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, które zleca naszej organizacji

określone zadania dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa. Aktywnie wspiera nasze poczynania Ministerstwo Kultury i Sztuki, zwłaszcza do czasu, kiedy ministrem został Pan Zdzisław Podkański. Warto odnotować dobrą współpracę, z Ministerstwem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministerstwem Edukacji Narodowej. Bardzo istotna i bardzo znacząca jest współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, którego Prezesa mamy okazję gościć także na dzisiejszym Zjeździe - Pana Prof. Józefa Zegara.

Te środki, które są przekazywane na ochotnicze straże pożarne są wielokroć pomnażane, bo to, co ochotnicy otrzymują od różnych instytucji, jest wspierane przez samorządy, często dodawana jest własna praca ochotników i pomnaża to, bogactwo całej naszej Ojczyzny, a równocześnie przyczynia się do tego, że w wielu sytuacjach trudnych i dramatycznych ta pomocna dłoń szybko pozwala uniknąć zagrożenia. Przykładowo w tej kadencji podjęliśmy program karosowania samochodów, który przy skromnych środkach na początku pozwolił przy większym zaangażowaniu różnych instytucji - w tym i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ale także Ministerstwa Obrony Narodowej pozwolił na skarosowanie 500 wozów bojowych. Biorąc pod uwagę potencjał, który posiadają ochotnicze straże pożarne w sprzęcie, to jest to około połowa tego, co należałoby wprowadzić do ochotniczych straży pożarnych dla odtworzenia tego majątku i utrzymania go w należytej gotowości technicznej. Ten program będziemy rozwijać w takim kierunku, aby możliwie szeroko wykorzystać wszystkie możliwości i przy maksymalnie efektywnym spożytkowaniu środków, które mamy do dyspozycji. Chciałbym w tym miejscu zwrócić uwagę szanownych delegatów na znaczącą współpracę z Urzędem Kultury Fizycznej i Turystyki oraz współpracę z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa, z Państwową Inspekcją Pracy, z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych, ze Związkiem Harcerstwa Polskiego, Polskim Związkiem Chórów i Orkiestr. Wydaje mi się, że wraz z budowaniem systemu ratowniczo-gaśniczego będzie przybywało także podmiotów dążących do nawiązania współpracy z naszą organizacją.

Druhny i Druhowie! Szanowni zebrani!

Głównym zadaniem naczelných władz Związku jest słuzenie ochotniczym strażom pożarnym. Co zatem zrobiliśmy, aby im po-

móc? Oto ważniejsze poczynania:

- w celu przywrócenia pozycji komendanta gminnego Zarząd Główny opracował "Regulamin i tryb pracy komendanta gminnego ZOSP RP". Skierowaliśmy postulat do samorządów lokalnych o finansowe zabezpieczenie realizacji tych obowiązków,

- opracowano wzorcowy Statut OSP i podstawowe akty prawne,

- podejmowaliśmy skuteczne starania celem pozyskania, poza środkami z MSWiA dotacji z NFOŚiGW oraz innych źródeł, zakup motopomp, węży pożarniczych, nowoczesnego sprzętu,

- na posiedzeniach Prezydium i Zarządu Głównego analizowaliśmy problem przekazywania środków od instytucji ubezpieczeniowych przez PSP. Nasze inicjatywy spowodowały m.in., że w projekcie nowej ustawy o ochronie przeciwpożarowej - już uchwalonej znajduje się zapis, aby te środki były dzielone w 50% na PSP, w 50% na Związek OSP,

- udało się zahamować spadek liczby zespołów artystycznych i orkiestr dętych OSP. Chcę tu zwrócić uwagę że w wojsku pozostało niespełna 20 - tymczasem w ochotniczych strażach pożarnych jest ponad 700 orkiestr, z czego ponad 100 prezentuje poziom ogólnokrajowy, o czym mogliśmy się przekonać zarówno na Festiwalu Orkiestr OSP, który odbył się w tym roku w Bielsku, ale także chociażby wczoraj i dzisiaj, spotykając się z orkiestrą z Choczni

- podjęliśmy prace na rzecz dokumentowania historii OSP,

- podjęliśmy skuteczne próby większego niż dotychczas zainteresowania problemami ochotniczego pożarnictwa przez media, prasę, radio, telewizję. Należy odnotować z dużym uznaniem, że coraz więcej dziennikarzy dobrze zna problemy pożarnictwa i z dużą sympatią odnosi się do tych wszystkich, którzy na co dzień spieszą innym na ratunek,

- popularyzowaliśmy wiedzę o ochotniczych strażach pożarnych poprzez Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej, tworzenie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych,

- w porozumieniu z Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa większość sprzętu, który był w dyspozycji Państwowych Gospodarstw Rolnych przekazany został do ochotniczych straży pożarnych,

- podjęliśmy współpracę z różnymi instytucjami, o czym już wcześniej mówiłem - wśród nich należy, jeszcze dodać Narodowy Fundusz

Osób Niepełnosprawnych, z którym też mamy porozumienie i mogą z tego wynikać konkretne wyniki dla pracy ochotniczych straży pożarnych.

Współpraca z Ministerstwem Finansów pozwoliła na korzystne uregulowanie rozliczeń podatkowych. Wprowadzono zapis, że wolne od podatku są dochody OSP w części przeznaczonych na cele statutowe. Myślę, że dzisiaj już o tym zapominamy, ale jeszcze cztery lata temu straże musiały się rozliczać co miesiąc z różnego rodzaju działalności i stanowiło to istotne utrudnienie naszego działania.

Szanowne Druhny i Druhowie

Chciałbym w tym miejscu jeszcze raz wrócić do wydarzeń ostatnich dni, bo w sposób szczególny mamy tu do odnotowania fakt i rezultat pracy Zespołu Poselskiego Strażaków oraz wszystkich, którzy z sympatią i uznaniem odnoszą się do Ochotniczych Straży Pożarnych - została uchwalona Ustawa o ochronie przeciwpożarowej, w istotny sposób rozwiązująca wiele problemów. Wśród tych, które warto wymienić, a istotne będą dla funkcjonowania Ochotniczych Straży Pożarnych myślę, że jest rozwiązanie, które mówi o tym, iż jednostki włączane do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego będą finansowane z budżetu i to w istotny sposób może poprawić kondycję tych jednostek oraz wzmocni cały System Ratowniczo-Gaśniczy.

Szanowne Druhny i Druhowie.

Warto tu zwrócić uwagę na radykalną zmianę sytuacji, która wiąże się z działaniem, funkcjonowaniem Ochotniczych Straży Pożarnych, bo przecież nie tak dawno jeszcze, w poprzedniej kadencji samorządu bywały i takie sytuacje w niejednym miejscu, a ja tu zwrócę uwagę na takie zdarzenie, które miało miejsce w województwie stołecznym, bo chyba do historii pożarnictwa początku lat dziewięćdziesiątych przejdzie taki konflikt, który był w jednym z miasteczek, gdzie burmistrz nałożył restrykcje na OSP, bo ta nie chciała przekazać swojej własności, czyli Domu Strażaka samorządowi, wstrzymał przydział paliwa jednostce, jakby za karę i dopiero gdy nastąpiło kilka tragicznych wydarzeń sytuacja się zmieniła, Dziś już są tam nowe władze samorządowe i zupełnie nowa atmosfera. Ale trzeba pamiętać o tym, bo ważne jest to szczególnie wtedy, kiedy strażacy angażują się w tą służbę publiczną i dzięki temu mogą w sposób istotny przyczynić się do poprawy położenia i działania ochotniczego pożarnictwa.

Szanowni zebrani.

Jesteśmy nie tylko świadkami, ale uczestnikami kształtowania się nowoczesnego systemu bezpieczeństwa państwa. Elementem tego przedsięwzięcia jest Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, ale wprowadzane są również nowe rozwiązania, które wiążą się z udziałem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych także w ochronie ekologicznej, a także w perspektywie w ochronie ludności.

Druhny i Druhowie.

W tej szczególnej atmosferze, w której odbywa się Zjazd będziemy dyskutowali o przyszłości naszego ruchu, o przyszłości pożarnictwa. W tym miejscu na Wasze ręce, bo przecież od tego działania na różnych szczeblach zależy znaczenie i położenie ochotniczego pożarnictwa, chciałbym przekazać serdeczne podziękowania za tą społeczną służbę, pracę, dla wszystkich ochotników-strażaków, dla tej olbrzymiej rodziny ludzi dobrej woli. Bez tej ofiarnej pracy, społecznej aktywności, niewiele dało by się zdziałać. Słowa podziękowania chciałbym także skierować w imieniu naszego środowiska do wszystkich, którzy wspierali ochotników. Do tych wszystkich instytucji i osób, którzy poprzez swoją działalność, życzliwość czy decyzje przyczynili się do tego, że Ochotnicze Straże Pożarne mogły się rozwijać. Dzisiaj stajemy na progu XXI wieku. Dzisiaj ta służba to także praca, to pomoc dla Polski, dla rodzin, dla przedsiębiorstw, dla całego kraju w ratowaniu i ochronie mienia, życia, ale także w kształtowaniu charakteru, bo - szanowne Druhny i Druhowie - ruch strażacki to przecież nie tylko ta działalność w zakresie ochrony mienia, życia, ale to także wspaniałe kształtowanie charakterów wielu młodych ludzi, to budowanie takich postaw i kształtowanie takich ludzi, którzy są nam najbardziej potrzebni, bo tu w tej działalności uczymy się, jak ważną rzeczą jest dobra i sprawnie zorganizowana praca w drużynie, ale równocześnie jak ważną rzeczą jest, aby w tej drużynie każdy był dobrze wyszkolony, aby był specjalistą, aby był indywidualnością i to kształtowanie charakterów odbywa się przecież nie tylko w tych działaniach, które wiążą się z różnego rodzaju zagrożeniami, ale w całym, dzień po dniu, działaniu Ochotniczych Straży Pożarnych. W tej działalności kulturalnej, która wiąże się z mobilizowaniem ogromnej rzeszy młodych ludzi w zespołach artystycznych, orkiestrach dętych, ale także w Młodzieżowych Drużynach Pożarniczych.

Szanowne Druhny i Druhowie.

Wszyscy na tej sali będziemy dzisiaj dyskutować o przyszłości Związku. Proszę o bardzo szczerą, otwartą dyskusję, bo tu wypracujemy rozwiązania, które będą nas wprowadzały w XXI wiek, ale proszę także o to, abyśmy wracając do naszych środowisk, do naszych jednostek, nie szczędzili sił i energii, aby pobudzać tą społeczną działalność, aby umacniać Ochotnicze Straże Pożarne, popierać wszystkich tych, którzy swoim zaangażowaniem, energią, przyczyniają się do budowania silnej, niezależnej Polski. Pamiętając o tych słowach naszego hymnu, aby towarzyszyły nam zawsze, by "hasłem naszym zgoda była i Ojczyzna nasza". Dziękuję.

PRZEMÓWIENIE MARSZAŁKA SEJMU RP - - JÓZEFA ZYCHA

Szanowni Druhowie, panie i panowie.

Na wstępie chciałbym serdecznie podziękować za zaproszenie do udziału w Zjeździe, a także za to wysokie wyróżnienie. Przyjmuję je przede wszystkim jako zobowiązanie do działania wspólnego na rzecz bezpieczeństwa w naszym kraju, ochrony życia, zdrowia i mienia wszystkich naszych rodaków.

Szanowni Druhowie, Panie i Panowie.

Występuję na Waszym Zjeździe przede wszystkim w charakterze marszałka Sejmu, ale ponieważ jest tu tylu przedstawicieli polskiej wsi, ponieważ tak wspaniale układa się współpraca pomiędzy Polskim Stronnictwem Ludowym a Ochotniczymi Strażami Pożarnymi chciałbym także wystąpić jako przewodniczący Rady Naczelnej Polskiego Stronnictwa Ludowego.

X Zjazd Krajowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych numeracją mógłby sugerować, że chodzi o jego jubileuszowy i świąteczny charakter, jednak z tego co wynika z porządku obrad, a także ze sprawozdania kolegi Pawlaka, wynika, że będzie to Zjazd bardzo roboczy. Zajmie się sprawami statutowymi i programowymi Waszego Związku. Ocenicie pięcioletnią działalność Zarządu Głównego i dorobek Związku, wytyczycie zadania na najbliższe lata i wybieriecie nowe władze. Można więc powiedzieć, że są to sprawy wewnętrzne organizacji. W rzeczywistości jednak Wasze obrady, decyzje i uchwały mają dużo szersze znaczenie. Wynika to z charakteru

ochotniczego strażactwa, z liczebności Związku i jego pozycji, a zwłaszcza z pełnionej roli wobec społeczeństwa. Ochotnicze Straże Pożarne to nazwa znana wszystkim obywatelom polskim. Silnie są one zakorzenione w krajobrazie polskiej wsi i miasteczek.

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, liczący obecnie ponad pół miliona czynnych członków, jest największą organizacją społeczną działającą na wsi, największą zorganizowaną siłą społeczną, w wielu wsiach często także jedyną. Nie ograniczacie się do walki z czerwonym kurem, co jest główną misją strażaków. Prowadzicie wielostronną, jakże potrzebną działalność społeczną w swoich środowiskach. Zespoły artystyczne, orkiestry dęte, różne imprezy, festyny i zabawy to tylko część rozległej działalności kulturalnej, prowadzonej przez Ochotnicze Straże Pożarne. Strażaków nigdy nie brak przy realizacji większych inicjatyw, takich, jak budowa szkół, dróg, wodociągów, sieci gazowej itd. Remizy i Domy Strażaka stanowią zazwyczaj ośrodki życia kulturalnego i towarzyskiego wiejskich społeczności. Ta różnorodna praca społeczna to wielki dorobek ochotniczego strażactwa, cenniony, szanowany przez mieszkańców wsi i miast.

Szanowni Państwo.

Ratowanie życia i mienia ludzi przed pożarem przestało być jedynym zadaniem strażaków ochotników. Cywilizacja niesie nowe zagrożenia: awarie urządzeń przemysłowych i komunalnych, katastrofy drogowe, kolejowe i lotnicze, skażenia chemiczne. Tym cywilizacyjnym wyzwaniom muszą stawić czoła strażacy, ci zawodowi i ci ochotnicy. Dlatego niezbędna jest wyższa organizacja i koordynacja działań, dlatego tworzony jest Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, którego organiczną, ale autonomiczną częścią stają się jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. Konieczne jest zatem lepsze wyposażenie ochotniczych straży w sprzęt, przeszkolenie, podnoszenie ich sprawności bojowej, a także załatwienie różnych spraw bytowych, zrównania pod niektórymi względami uprawnień profesjonalistów i ochotników. W sumie przed całym Związkiem i przed poszczególnymi ochotniczymi strażami stają nowe i bardzo poważne zadania. Od tego, jak potraficie im sprostać, jak dostosujecie się do nowych wymagań, w dużej mierze zależeć będzie przyszłość ochotniczego strażactwa.

Ostatnie lata nie były łatwe dla Waszej organizacji. Transformacja ustrojowa i gospodarcza spowodowała różne kłopoty i zrodziła nowe problemy, także dla Was. Był czas, kiedy zagrożone były finansowe podstawy działalności Ochotniczych Straży Pożarnych. Wydaje się, że najtrudniejsze strażacy mają za sobą. Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z 1991 roku zagwarantowała pewną przyszłość strażactwa w naszym kraju.

Chciałbym za kolegą Pawlakiem powrócić jeszcze na chwilę do ostatnio przyjętej przez Sejm Rzeczypospolitej ustawy. Można powiedzieć, że jest to prezent Sejmu dla Waszego Zjazdu. Przypomnę, że z inicjatywy posłów skupionych w Zespole Poselskim Strażaków, a praktycznie z inicjatywy Klubu Parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego w 1994 roku przygotowany został projekt nowelizacji ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Prace nad ostatecznym kształtem ustawy trwały blisko trzy lata. Aktywny w nich udział brali przedstawiciele Zarządu Głównego Związku, Państwowej Straży Pożarnej i środowisk pożarniczych. Konsultacje i uzgodnienia z rządem trwały bardzo długo. Z satysfakcją zatem możemy powiedzieć, że przyjęcie tej ustawy jest wynikiem zrozumienia Sejmu, a więc i różnych ugrupowań, co do konieczności nowelizacji ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Jak już powiedziano, wprowadza ona wiele potrzebnych i postulowanych przez Was rozwiązań. Oczywiście nie udało się osiągnąć wszystkiego. Mam jednak nadzieję, że Sejm przyszłej kadencji będzie także na bieżąco analizował te potrzeby i nowelizował ustawę. Przypomnę, że ochronę przeciwpożarową rozszerzono o ochronę środowiska naturalnego. Zapewniono Ochotniczym Strażom Pożarnym udział w przeglądach przeciwpożarowych organizowanych przez gminy w ramach zadań własnych.

Ustawa gwarantuje Waszemu Związkowi obligatoryjny udział w konsultacjach dotyczących regulacji prawnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej, wpływ na podział środków otrzymywanych od firm ubezpieczeniowych. Zgodnie z propozycjami strażaków załatwiono sprawę pokrywania wydatków związanych z akcjami poza własnym terenem Ochotniczych Straży Pożarnych, zadośćuczynienia za szkody, wprowadzono instytucję komendanta gminnego.

Szanowni Delegaci.

Stanowicie ważną siłą społeczną. Nic ważnego na wsi nie dzieje się bez Waszego udziału. Wydarzeniem, wobec którego nie pozostaną obojętni strażacy, ogniwa organizacyjne i cały Związek, będą nowe wybory do Sejmu i Senatu

Rzeczypospolitej. Od Waszego zaangażowania w kształtowaniu list kandydatów, udziału w kampanii wyborczej, wreszcie Waszych głosów w dużej mierze zależeć będzie skład nowego parlamentu. W konsekwencji zależą od tego także Wasze wpływy w Sejmie i Senacie, możliwość pomyślnego rozwiązywania problemów strażactwa. Mieliśmy możliwość przekonać się o tym w tej kadencji parlamentu i muszę tutaj powiedzieć, że gdyby nie ta determinacja, m.in. kolegi Waldemara Pawlaka, koleżanki Krystyny Ozgi, aby doprowadzić do uchwalenia ustawy na ostatnim posiedzeniu Sejmu, to ze względu na to, iż Sejm ma przed sobą ponad 180 projektów ustaw, byłoby to niezwykle trudne. Jestem przekonany, że w zbliżających się wyborach nie dacie się zwieść obietnicom i pięknym deklaracjom bez pokrycia. Na poparcie zasługują ludzie sprawdzeni w działaniu, ludzie którym interesy wsi, w tym także sprawy strażactwa, rzeczywiście leżą na sercu. Jako przewodniczący Rady Naczelnej Polskiego Stronnictwa Ludowego chciałbym oświadczyć: to prawda, że partią, która przez cały czas, w sposób konsekwentny walczyła i broniła interesów wsi jest i będzie Polskie Stronnictwo Ludowe.

Kończąc, życzę Zjazdowi Krajowemu owocnych obrad, przyjęcia trafnych uchwał i wyboru nowych, dobrych władz Związku. Pozdrawiam wszystkich delegatów, a za Waszym pośrednictwem wszystkich strażaków-ochotników.

Szanowni Delegaci.

W dowód uznania za wkład jaki wnoszą Ochotnicze Straże Pożarne w ochronę życia, zdrowia i mienia obywateli, marszałek Sejmu Rzeczypospolitej przyznał Związkowi najwyższe sejmowe wyróżnienie - Srebrny Medal Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, który pozwolę sobie wręczyć na ręce kolegi Prezesa.

Dziękuję za uwagę.

WYSTĄPIENIE WICEMINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI ZBIGNIEWA SOBOTKI

Panie Przewodniczący Obrad

Szanowni Delegaci

Ze szczególną satysfakcją występuję tu dzisiaj - przed Państwem Delegatami na X Krajowy Zjazd Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Ta satysfakcja wyływa nie tylko z faktu, że reprezentuję urząd Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który z mocy ustawy rea-

lizuje politykę państwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej, ale przede wszystkim dlatego, że jako nadzorujący od ponad trzech lat straż pożarną miałem możliwość poznać dogłębnie Waszą historię, ludzi, którzy ją tworzyli, Wasz bezcenny dla Państwa dorobek, kulturę i tradycje, Wasz hart ducha i Waszą odwagę.

To właśnie ta szczególna satysfakcja możliwości poznania osobiście wielu z Państwa, członków Ochotniczych Straży Pożarnych w Waszych strażnicach z Waszymi troskami i problemami, ale i w chwilach świątecznych.

Trudno dziś te kontakty zbilansować jak i z braku czasu omówić wszystkie wnioski z nich wypływające.

Dziś mogę z całą pewnością stwierdzić, że kontakty te już owocują i będą z całą pewnością przynosić pozytywne efekty w przyszłości.

Mogę z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że wydawane środki finansowe z budżetu centralnego w dziale "Bezpieczeństwo Publiczne" realizowane przez MSWiA są trafną inwestycją podatników na ochronę przed pożarami.

Zdaję sobie sprawę, że nie są to środki wystarczające ani też satysfakcjonujące i Was i mnie, ale są one stale rosnące a dla ich pomnażania szukamy stale nowych rozwiązań i to w systemowym ujęciu.

Te rozwiązania systemowe muszą znaleźć miejsce w parlamencie i rządzie, a ponadto muszą być adekwatne do zasobności społeczeństwa i ciągle jeszcze niewystarczającego budżetu Państwa.

To co w szczególnie sposób pomaga nam rozwiązywać ten problem to powstały w tej kadencji Sejmu - Poselski Zespół Strażaków zabiegający o pozytywne rozwiązania prawne nie tylko w ustawach pożarniczych, ale w wielu innych porządkujących cały system.

Z tej trybuny w imieniu Rządu chciałbym podziękować całemu Zespołowi Posłów i jego Przewodniczącej Krystynie Ozdze za olbrzymi wysiłek w budowaniu nowoczesnego systemu bezpieczeństwa Państwa.

Mam nadzieję, że w przyszłym Parlamencie nie zabraknie takiej woli ambitnego działania. Mamy jednak jeszcze bardzo wiele do zrobienia.

Trzeba zbudować w Polsce nowoczesny Powszechny System Ochrony Ludności, nie tylko przez pożarami ale przede wszystkim przed katastrofami i zagrożeniami cywilizacyjnymi, których jest coraz więcej, a Wy Druhowie odczuwacie to najlepiej biorąc udział codziennie

w coraz większej liczbie akcji ratowniczych.

Temu celowi winna służyć nowa ustawa spinająca wszystkie działania dotychczasowe - tworząca nowoczesne rozwiązania państwa europejskiego, w którym wyróżnioną organizacją społeczną spośród innych będą ochotnicze straże pożarne.

Prace nad taką ustawą już trwają, a częścią tego planu jest możliwość uznawania Ochotniczych Straży Pożarnych za organizacje spełniające wymogi i funkcje ochotniczych formacji Ochrony Ludności Cywilnej.

Ta nowa dodatkowa rola OSP jako formacji OC wspierana byłaby środkami finansowymi państwa kierowanymi na realizację zadań Ochrony Cywilnej.

Byłaby też doskonałą okazją do tego aby organizacje pozarządowe, jakimi są OSP przejmowały część zadań administracji rządowej.

Środki finansowe z budżetu centralnego trafiłyby najbliżej zadań i jednostek je realizujących, bez pośrednictwa, rozdzielnictwa i urzędniczej mitręgi.

Strażak ochotnik wykonujący zadania w zakresie samoobrony, stanowiącej podstawę obrony cywilnej, wykonuje zadania na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

Uznając wybrane ochotnicze straże pożarne za ochotnicze formacje obrony cywilnej strażak ochotnik mógłby wypełniać powinności obronne na rzecz swojej miejscowości, najbliższej okolicy czy środowiska.

Tak pełniona i udokumentowana przez władze OSP i gminy służba, mogłaby być podstawą dla odpowiednich organów do zwalniania strażaka ochotnika z innych powinności obronnych, w tym głównie z odbywania zasadniczej służby wojskowej.

Szanowni Druhowie!

Za trzydzieści miesięcy powitamy rok 2000, a po nim XXI wiek. To bardzo krótki okres czasu i dlatego już dzisiaj powinniśmy nakreślić ramy nowych kierunków działań OSP i Związku.

Elementami składowymi "Programu OSP 2000" poza już sprawdzonymi w bogatej przeszłości ruchu strażactwa ochotniczego, mogłyby być zadania:

- umacniania roli OSP jako organizacji pozarządowych wykonujących odpłatnie specjalistyczne zadania administracji rządowej, specjalnej lub samorządowej,
- rozwój specjalistycznych jednostek OSP przejmujących odpłatnie zadania niektórych służb komunalnych, których utrzymanie jest dla spo-

łeczności lokalnych wielokrotnie droższe, stąd ekonomicznie nieuzasadnione,

- inwestowanie w wiedzę i wyposażenie techniczne strażaków-ochotników tak, by w XXI wieku kojarzeni byli z telefonem komórkowym i osobistym komputerem, a nie tylko wężem i maską gazową,
- przygotowanie działaczy OSP do przejmowania funkcji samorządowych - z wyboru - jako osób sprawdzonych w praktycznym działaniu na rzecz społeczności lokalnych,
- promowanie wzorca obywatelskich postaw na przykładach ratowników - społeczników jako postaw "patriotów czasu pokoju".

Szanowni Delegaci

Pozwólcie, że w imieniu Ministra i swoim z tej wysokiej trybuny złożę szczególne wyrazy podziękowania tysiącom członków OSP za ich trud i poświęcenie, za szczególną wrażliwość społeczną, za ich strażacki wysiłek.

Ustępującemu Zarządowi za mądre przewożenie tej potrzebnej państwu organizacji, poprzedniemu i obecnemu Komendantowi Głównemu, a także całej Państwowej Straży Pożarnej za codzienną współpracę, za wykonanie dużego dzieła jakim jest obecny poziom ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa w Państwie.

Pięć lat historii ponad stuletniej wielu OSP to przecież tak mało, a zrobiono tak dużo.

Tym wszystkim, którzy do tego dzieła się przyczynili składam szczególne podziękowania.

Zjazdowi życzę owocnych obrad wyrażając przekonanie, że wypracowane kierunki działania na przyszłość będą dobrze służyły społeczeństwu i bezpieczeństwu wewnętrznemu kraju.

Dziękuję za uwagę.

UCHWAŁA PROGRAMOWA X ZJAZDU KRAJOWEGO ZWIĄZKU OSP RP na kadencję lat 1997 - 2002

X Zjazd Krajowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że podstawowe zadania zawarte w Uchwale poprzedniego Zjazdu były realizowane. Wzbogacono je o nowe treści wynikające z przemian ustrojowych zachodzących po roku 1989.

Zjazd wyraża podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się tym samym do ożywienia ochotniczego ruchu strażackiego, pogłębienia więzi ochotniczych straży pożarnych ze środowiskiem i ogniwami Związku.

Mimo zmniejszenia ilościowego jednostek

OSP w zakładach pracy i finansowego podporządkowania terenowych OSP strukturom samorządu terytorialnego, utrzymano jednolitość organizacyjną ochotniczego pożarnictwa. Potwierdziły to m.in. Jubileusze 75-lecia Związku i 50-lecia działalności na Ziemiach Zachodnich i Północnych.

Mając na uwadze wnioski wyływające z kampanii sprawozdawczo - wyborczej Związku OSP RP, Zjazd uważa za konieczne przyjęcie do realizacji następujących zadań na kolejną kadencję Zarządu Głównego.

I. W zakresie zrzeszania się i organizacji

1. Zjazd uznaje za nadrzędne zadanie na najbliższą kadencję dla Zarządu Głównego Związku OSP RP czynienie wszelkich starań i stworzenie warunków dla inicjatywy ustawodawczej, związanej z samodzielną ustawą o ochotniczych strażach pożarnych i Związku OSP RP. Zjazd wyraża pogląd, że ustawa winna uwzględniać cele, zasady działania i układ organizacyjny, a jednocześnie winna być dokumentem prawnym, w którym zawarte zostaną obowiązki i uprawnienia OSP oraz Związku OSP RP zwłaszcza w zakresie:

1. Uregulowania statusu prawnego komendanta gminnego, w zakresie jego miejsca w gminnej ochronie przeciwpożarowej.
2. Wypłacania członkom OSP odszkodowań i rent wypadkowych za wypadki podczas akcji ratowniczych, ćwiczeń i zawodów na takich samych zasadach jakie obowiązują w PSP, równocześnie rozważając możliwość powołania w Związku własnego funduszu świadczeń wypadkowych. Staje się to zadaniem szczególnym dla inicjatyw Zespołu Poselskiego Strażaków, którego działania w bieżącej kadencji należy ocenić bardzo wysoko.
3. Materialnej motywacji pracodawców zatrudniających czynnych członków OSP.
4. Ścisłego powiązania społecznej ochrony przeciwpożarowej z działalnością towarzystw ubezpieczeniowych poprzez preferencyjne ubezpieczenia:
  - a) emerytalno-rentowe,
  - b) ogólne,
  - c) odpowiedzialności cywilnej wszystkich uczestników akcji ratowniczo-gaśniczych.

2. Zjazd uznaje za szczególnie ważne tworzenie w społeczeństwie i we władzach pełnego zrozumienia dla zapewnienia warunków do prawidłowego funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych poprzez:

1. Działania wdrażające perspektywiczną koncepcję funkcjonowania i rozwoju ochotniczego pożarnictwa poszerzoną o wnioski zatwierdzone przez X Zjazd Krajowy. (c.d. str.16)

ZASŁUŻENI STRAŻACY ODZNACZENI NA X ZJEŹDZIE KRAJOWYM ZOSP RP

KRZYŻE KAWALERSKIE ORDERU ODRODZENIA POLSKI

otrzymali:

1. Witold SOJKA
2. Roman BUCZEK
3. Franciszek FERENS
4. Tadeusz RAJCZAK
5. Jerzy STRUCZYK
6. Krzysztof WOJTECKI

ZŁOTE KRZYŻE ZASŁUGI

otrzymali:

1. Stanisław OLCZYK
2. Józef PABIJAŃCZYK
3. Marian PIŁAT
4. Janusz DUDEK

SREBRNE KRZYŻE ZASŁUGI

otrzymali:

1. Stefan GOŁĄB
2. Zdzisław SAGANIAK

BRAŹOWE KRZYŻE ZASŁUGI

otrzymali:

1. Wiesław FISIAK
2. Mieczysław KAMIŃSKI
3. Janusz RÓŻYCKI

ZŁOTYM ZNAKIEM ZWIĄZKU

zostali odznaczeni:

1. Józef ZYCH - Marszałek Sejmu RP
2. Adam STRUZIK - Marszałek Senatu
3. Ryszard SZMAJA
4. Marian CICHOSZ
5. Ryszard KORZENIEWSKI
6. Zygmunt PASTORCZAK
7. Jerzy PEŁKA

ZŁOTYM MEDALEM

“ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”

zostali odznaczeni:

1. Władysław BUDZEŃ
2. Jerzy KĘDZIERSKI
3. Adam MIERZWIŃSKI
4. Waldemar NOWAK

NACZELNE WŁADZE ZOSP RP WYBRANE NA X ZJEŹDZIE KRAJOWYM

Prezydium Zarządu Głównego

1. Waldemar Pawlak - Prezes
(po raz drugi)
2. Anatol Adamski - Wiceprezes
3. Ireneusz Niedźwiecki - Wiceprezes
4. Marian Rędziuch - Wiceprezes
5. Marek Trombski - Wiceprezes
6. Andrzej Bonikowski - Członek
7. Gen. bryg. Feliks Dela - Członek
8. Nadbyrg. Ryszard Korzeniewski - Członek
9. Krystyna Ozga - Członek
10. Mirosław Pawlak - Członek
11. Stanisław Zajac - Członek

Członkowie Zarządu Głównego

1. Zdzisław Podkański - Minister Kultury i Sztuki
2. Stanisław Bochniarz - NFOŚ i GW
3. Jan Monkiewicz - PZU S.A.
4. Wiesław Golański - OSPSR i ZP
5. Tadeusz Korszeń - Biała Podlaska
6. Romuald Wiszniewski - Białystok
7. Zdzisław Dąbrowski - Bydgoszcz
8. Marian Komar - Chełm
9. Mieczysław Lasota - Ciechanów
10. Stefan Gawroński - Częstochowa
11. Zygmunt Tomczonek - Elbląg
12. Halina Hirth - Gdańsk
13. Elżbieta Winnicka - Gorzów Wlkp.
14. Jan Padewski - Jelenia Góra
15. Zygmunt Leszczyński - Kalisz
16. Feliks Barbarowicz - Katowice
17. Mikołaj Kołodziejczak - Konin
18. Stanisław Buniak - Koszalin
19. Józef Januś - Kraków
20. Janusz Konieczny - Krosno
21. Mieczysław Stadnicki - Legnica
22. Jan Solak - Leszno
23. Marian Starownik - Lublin
24. Bolesław Krzywda - Łomża
25. Stanisław Piwowarczyk - Łódź
26. Czesław Kosiba - Nowy Sącz
27. Stanisław Mikulak - Olsztyn
28. Andrzej Borowski - Opole
29. Zdzisław Remiszewski - Ostrołęka

30. Ryszard Jankowski
Piła
31. Aleksander Frączkowski
Piotrków Tryb.
32. Ryszard Szmaja Płock
33. Władysław Wesołowski
Poznań
34. Grzegorz Mielniczuk
Radom
35. Zygmunt Dytko Rzeszów
36. Tadeusz Kopryjaniuk
Siedlce
37. Józef Misiak Sieradz
38. Stanisław Bednarek
Skierniewice
39. Zbigniew Galek Słupsk
40. Tadeusz Olszewski
Suwałki
41. Bolesław Gradziński
Tarnobrzeg
42. Kazimierz Sady Tarnów
43. Bożesław Tafelski Toruń
44. Jan Hordejuk Warszawa
45. Jan Szczepaniak Włocławek
46. Zdzisław Średniawski
Wrocław
47. Władysław Sędkak Zamość
48. Jerzy Pietraszkiewicz
Zielona Góra

Główna Komisja Rewizyjna

1. Jerzy Jaworski
Przewodniczący
(po raz drugi)
2. Antoni Parobek
Wiceprzewodniczący
(po raz drugi)
3. Stanisława Kołodziejczyk
Sekretarz
4. Stefan Górnicki Członek
5. Jan Gradkowski Członek
6. Kazimierz Jadwiszczak
Członek
7. Jarosław Konieczny
Członek
8. Marian Mikołajczyk
Członek
9. Władysław Oleszek
Członek
10. Piotr Weckwert Członek
11. Ryszard Wudarczyk Członek

SPONSORZY X ZJAZDU KRAJOWEGO ZOSP RP I UROCZYSTEGO KONCERTU ORKIESTR OSP

1. Bank Gospodarki Żywnościowej
2. Commercial Union Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie (Polska)
3. Daewoo-FSO Motor Sp. z o.o.
4. Polkomtel S.A. GSM Plus
5. Bakoma - Elżbietów
6. Petrochemia Płock S.A.
7. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Producentów Zabezpieczeń Przeciwpowozarowych i Sprzętu Ratowniczego
8. UNIMA Sp. z o.o.
9. Bielskie Zakłady Lin i Pasów "Bezalin"
10. "Elektra" Spółdzielnia Inwalidów
11. World Trade Center Expo-Gdynia Ltd.
12. Gliwickie Zakłady Urządzeń Technicznych S.A.
13. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
14. PUH "Mercor" Sp. z o.o.
15. Zakłady Elektroniki Górniczej S.A.
16. Fire Protektion Sp. z o.o.
17. Atma
18. Horpol Sp. z o.o.
19. Kenlight s.c.
20. PPH "Go West" Sp. z o.o.
21. Spec.-Poż.
22. Moto-Truck
23. PPHU "Osiny" Sp. z o.o.
24. Fire Max
25. "Protekta" Sp. z o.o.
26. Abot Sp. z o.o.
27. Strażak - Tarnawska
28. Bonex

DAEWOO-FSO

Plus
GSM

Bakoma

ZRZESZENIE KRAJOWE BANKÓW SPÓŁDZIELCZYCH
BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

Petrochemia Płock S.A.

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Producentów Zabezpieczeń Przeciwpowozarowych i Sprzętu Ratowniczego

NOTY BIOGRAFICZNE CZŁONKÓW PREZYDIUM ZG ZOSP RP

Prezes Zarządu Głównego

Waldemar Pawlak - Prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego, dwukrotny prezes Rady Ministrów RP (5.06-10.07.1992; 23.12.1993 - 1.03.1995), przewodniczący Klubu Parlamentarnego PSL, prezes Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP

Urodzony w rodzinie chłopskiej we wsi Model (woj. płockie) 5.09.1959 r. Rodzice Józef i Marianna, rolnicy, Ukończył Szkołę Podstawową w Pacynie, a Technikum Samochodowe w Płocku. Zwycięstwo w Olimpiadzie Wiedzy Technicznej w 1978 r. otworzyło mu drogę bez egzaminów na Wydział Samochodów i Maszyn Rolniczych Politechniki Warszawskiej. Dyplom tej uczelni - z wyróżnieniem - uzyskał w 1984 r. Po ukończeniu studiów wraca na wieś i przejmuje 17-hektarowe gospodarstwo na wsi Kamionka, które prowadzi z żoną; pomagają rodzice i babcia. Jest to gospodarstwo, w którym pracują zgodnie trzy pokolenia. Prowadzone jest na wysokim poziomie, w pełni zmechanizowane.

Najwcześniej działalność społeczną rozpoczął w szeregach OSP. Natomiast działalność polityczną i społeczno-wychowawczą w ruchu ludowym rozpoczął w 1985 r., a w ruchu młodzieżowym w 1989.

Po wyborze kardynała Karola Wojtyły na papieża Jana Pawła II powiedział: "Gdybym miał okazję zamienić jedno zdanie z Ojcem Świętym, myślę, że tylko podziękowałbym za to co robił dla świata, dla Polski i dla mnie. Bo skoro dzięki Papieżowi żyję w innym, lepszym świecie, to sam przez to także stałem się innym człowiekiem".

W przełomowym czerwcu 1989 r. uzyskał mandat poselski z listy ZSL. I tak działalność parlamentarna i polityczna w ruchu ludowym coraz bardziej go pochłaniała. Jako człowiek młody, nie obciążony przeszłością, 29 czerwca 1991 r. przejął w swe ręce ster Polskiego Stronnictwa Ludowego. Jako zasadę swej publicznej aktywności uznał wierność ideałom Witosa, Mikołajczyka i Rataja i stawienia czoła wyzwaniom współczesności. W rok później (4.04.1992) powołano go po raz pierwszy na prezesa ZG ZOSP RP. 29.06.1997 wybrany został na to stanowisko ponownie. W czerwcu 1992 r., po kryzysie rządowym, obejmuje funkcję premiera rządu, którą pełni 33 dni. Prowadził Stronnictwo w wyborach parlamen-

tarnych 19 września 1993 r. do zwycięstwa, jednego z największych w skali całego 100-lecia ruchu ludowego. 23 października 1993 zwycięska koalicja powołała go na szefa rządu. W polityce rządu kierował się polską racją stanu. Dbał o interesy najuboższych warstw, podnosząc w czasie urzędowania czterokrotnie emerytury i renty. Doprowadził do uzyskania dotacji do produkcji rolniczej, czyniąc ją konkurencyjną z zagraniczną i hamując biednienie gospodarstw rolnych.

Zmniejszył bezrobocie i stworzył lepsze perspektywy dla młodych. Przyczynił się do wzrostu gospodarczego kraju. Z dniem 1 marca 1995 r. odszedł ze stanowiska premiera. IV Kongres PSL wystawił jego rządowi bardzo wysoką ocenę. Jest honorowym członkiem licznych organizacji. 2 września 1995 r. na konwencji PSL został wybrany kandydatem na prezydenta RP. W 1996 r., 22 listopada na V Kongresie PSL wyrażono Mu zaufanie i wybrano po raz trzeci prezesem PSL.

Zonaty, ojciec trójki dzieci: Lidia, Robert i Maciej. Zainteresowania: rolnictwo, polityka gospodarcza, finanse, filozofia, informatyka, komputery, szachy.

Wiceprezesa

1. Anatol Adamski - Dyrektor Departamentu Ubezpieczeń w Ministerstwie Finansów, długoletni działacz ochotniczego pożarnictwa, Prezes ZG w latach 1983 - 1992.

2. Ireneusz Niedźwiecki - Prezes Zarządu Wojewódzkiego ZOSP RP w Wałbrzychu, członek Prezydium ZG ZOSP RP w minionej kadencji.

3. Marian Rędzioch - Dyrektor Biura ZG ZOSP RP, wiceprezes ZG ZOSP RP w minionej kadencji, wiceprezes ZW ZOSP RP w Częstochowie, długoletni działacz ochotniczego pożarnictwa.

4. Prof. Marek Trómbki - Wojewoda Bielski, Prezes ZW ZOSP RP w Bielsku Białej, długoletni działacz ochotniczego pożarnictwa, pracownik naukowy Politechniki Łódzkiej i Bielskiej.

Członkowie Prezydium

1. Generał brygadier Feliks Dela - Szef Obrony Cywilnej Kraju, z pożarnictwem zawodowym i ochotniczym związany od ponad 40 lat, długoletni Komendant Szkoły Aspirantów w Krakowie, były Komendant Główny PSP.

2. Nadbrygadier Ryszard Korzeniewski - Komendant Główny Państwowej Straży Pożar-

nej, od ponad 30 lat pełni służbę na różnych stanowiskach w ochronie przeciwpożarowej, długoletni działacz OSP.

3. Krystyna Ozga - Poseł na Sejm RP, Przewodnicząca Zespołu Poselskiego Strażaków, członek ZW ZOSP RP w Skierniewicach, Wójt Gminy Jeżów, Prezes OSP w Rządzkowie gm. Nowy Kawęczyn.

4. Stanisław Zajac - Prezes ZW ZOSP RP w Przemyślu, długoletni działacz i członek OSP w Gaci, członek Prezydium ZG ZOSP RP w minionej kadencji.

5. Andrzej Bonikowski - Prezes ZW ZOSP RP w Szczecinie, długoletni działacz ochotniczego pożarnictwa, Prezes Oddziału Okręgowego PZU S.A. w Szczecinie.

6. Mirosław Pawlak - Poseł na Sejm RP, Wiceprezes ZW ZOSP RP w Kielcach, członek Zespołu Poselskiego Strażaków, długoletni działacz OSP w Nierzawie gm. Wodzisław woj. kieleckie.

POSTANOWIENIA UCHWAŁY PROGRAMOWEJ (c.d. ze str. 10)

2. Podejmowanie działań mających na celu lepsze zabezpieczenie warunków lokalowych oraz wyposażenia w sprzęt i umundurowanie pozwalające na skuteczne prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych.
3. Tworzenie warunków organizacyjnych, metodycznych i finansowych szkolenia kadr ochotniczego pożarnictwa.
4. Umacnianie jedności Związku OSP RP w stałym współdziałaniu ze społeczeństwem.
5. Poszanowanie umundurowania, znaków i symboli, regulaminów, ceremoniału i uroczystości a także nadawania odznaczeń państwowych i odznak związkowych.
3. Zjazd uznaje za konieczne kontynuowanie i dalsze rozwijanie ściślejszej współpracy Związku z organami państwowymi i instytucjami, takimi jak: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministerstwo Kultury i Sztuki, Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., a także innymi w zakresie wspólnych przedsięwzięć oraz materialnego zabezpieczenia potrzeb ochotniczego pożarnictwa.
4. Istotnym jest współdziałanie Związku we współ-

tworzeniu i opiniowaniu aktów normatywnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej jak również reprezentowanie interesów ochotniczego pożarnictwa wobec organów administracji państwowej i samorządu terytorialnego.

5. Zjazd uznaje potrzebę kontynuowania a jednocześnie poszukiwania nowych skutecznych form partnerstwa i współpracy oraz rozwijania wspólnych codziennych działań Związku i OSP z Państwową Strażą Pożarną na wszystkich szczeblach, a zwłaszcza poprzez:

1. Ustalanie racjonalnych zasad podziału środków przekazywanych do KG PSP z towarzystw ubezpieczeniowych.
2. Ustalenie zasad współdziałania OSP w profilaktycznych lustracjach i przeglądach zabezpieczenia przeciwpożarowego, szczególnie na terenach wiejskich.
3. Dopracowanie zasad i form szkolenia członków OSP w tym również MDP, wydając nowe, odpowiadające obecnym wymogom materiały szkoleniowe.
4. Ustalenie przejrzystych zasad i warunków finansowania OSP będących w KSRG a także przeciwdziałanie degradacji technicznej i materialnej OSP nie będących w KSRG.
5. Ustalenie korzystnych zasad świadczenia dla OSP wszelkiego rodzaju usług, w tym napraw sprzętu w jednostkach PSP oraz przekazywania sprzętu i różnych materiałów dla potrzeb OSP.
6. Podjęcie działań wprowadzających tematykę OSP i Związku w programy nauczania szkół pożarniczych.

Niezależnie od przyjętych i ustalonych zasad współdziałania ochotniczego pożarnictwa ze strukturami PSP, Zjazd zobowiązuje Zarząd Główny do podjęcia działań w zakresie stworzenia własnych, organizacyjnych i materialnych możliwości szkolenia, np. powołania Centrum Kształcenia Ochotniczego Pożarnictwa i działaczy Związku.

6. Zjazd uznaje za konieczne wstąpienie Związku OSP RP do międzynarodowych organizacji strażackich, zwłaszcza CTIF na zasadach pełnoprawnego członkostwa, co zapewnić powinno dostęp do bieżącej literatury i opracowań światowych w zakresie ruchu strażackiego.

II. W zakresie profilaktyki i popularyzacji ochrony przeciwpożarowej

1. Zjazd pozytywnie ocenia dotychczasowe formy popularyzacji i profilaktyki przeciwpożarowej prowadzonej przez OSP i Związek lecz uważa je za niewystarczające i zaleca:

1. Kontynuowanie i rozwijanie współpracy z PSP i innymi jednostkami ochrony przeciwpożarowej w prowadzeniu akcji uświadamiających o występujących zagrożeniach pożarowych, ekologicznych i innych.
2. Tworzenie wspólnie z organami samorządu lokalnego, administracją rządową i organizacjami związanymi z ochroną ppoż., warunków materialnych na wydawanie publikacji oraz materiałów szkoleniowych i instruktażowych.
3. Współdziałanie ze środkami masowego przekazu w popularyzacji zasad ochrony ppoż. i problemów ochotniczego pożarnictwa poprzez wprowadzenie stałych pozycji programowych.
4. Nadanie OSP uprawnień w zakresie prewencyjno-kontrolnym.
2. Zjazd uważa za obowiązujące prowadzenie w skali ogólnokrajowej takich form profilaktyki i popularyzacji ochrony przeciwpożarowej wśród dzieci i młodzieży, jak:
  1. Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom".
  2. Konkursy o tematyce ekologicznej, pożarniczej, rozwijające współpracę ze szkołami oraz placówkami kultury i oświaty.
  3. Letnie obozy szkoleniowo-wypoczynkowe dla MDP, wspierając jednostki terenowe środkami pozyskiwanymi z centralnych źródeł.
  4. Powrót do sprawdzonej masowej akcji zdobywania sprawności pożarniczych po aktualizacji zapisów ich zdobywania.
  5. Strażackie imprezy sportowe, turystyczne i rekreacyjno - wypoczynkowe a zwłaszcza rajdy członków MDP i spartakiady.
  6. Zawody sportowo-pożarnicze MDP, wypracowując system zawodów od szczebla podstawowego do krajowego.
3. Zjazd zobowiązuje Zarząd Główny do wypracowania organizacyjnych form i zasad działalności MDP i KDP w systemie i strukturach ochotniczego pożarnictwa.
4. Wypracowanie własnych opracowań i wydawnictw dla potrzeb OSP.

III. W zakresie działalności społeczno-wychowawczej i kulturalnej

Działalność społeczno-wychowawcza i kulturalna stanowi istotny instrument więzi organizacyjnej, rozwoju oraz umacniania OSP i Związku. Jest elementem kształtowania i wzbogacania osobowości młodego człowieka, zwłaszcza jego postaw patriotycznych i obywatelskich. W zasadniczy sposób oddziałują na umacnianie emocjonalnych więzi ze śro-

dowiskiem.

1. Zjazd akceptując dotychczasowe formy organizacyjnego i metodycznego wspierania amatorskiego ruchu artystycznego skupionego wokół OSP i Związku przez co szczególnej wartości nabrały przeglądy orkiestr OSP, spotkania zespołów scenicznych i festiwale piosenki strażackiej, mając na uwadze utrwalenie dotychczasowych i rozwijanie nowych form tej działalności Zjazd uważa za konieczne ich wzbogacenie o:

1. Szkolenie animatorów kultury i kapelmistrzów orkiestr.
2. Systematyczne wydawanie pozycji metodycznych i repertuarowych
3. Podejmowanie działań służących wymianie doświadczeń w działalności społeczno-wychowawczej i kulturalnej, w tym służących rozwojowi wymiany zagranicznej w formie udziału w imprezach, uroczystościach oraz obozach i szkoleniach.
4. Szersze tworzenie w obiektach strażackich oraz świetlicach, domach kultury, administrowanych przez OSP warunków do prowadzenia działalności społeczno-wychowawczej kulturalnej, w tym wzbogacania i poszukiwania wsparcia finansowego dla bazy kulturalnej OSP.
5. Tworzenie warunków do rozwoju współpracy z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi w zakresie prowadzenia różnych form działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej, a także innych na które istnieje zapotrzebowanie w obrębie działania OSP i Związku.
6. "Strażak" chlubiący się 114-letnią tradycją stanowi o wartości ochotniczego pożarnictwa, dlatego też powinien być otoczony szczególną troską przez wszystkie ogniwa Związku i OSP.

Zjazd zaleca nowo wybranym władzom Związku podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia czytelnictwa czasopisma i zobowiązuje Radę Programową oraz Redakcyjną "Strażaka" do zadbania o treść, formę i szatę graficzną czasopisma. Zapewnić to powinno spełnianie roli popularyzatora oraz przewodnika w działalności Związku i OSP.

IV. W zakresie finansowania OSP i Związku

Zjazd stwierdza, że zadania realizowane przez OSP i Związek mają charakter publiczny i są wykonywane na zlecenie państwa oraz władz samorządowych w ramach funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa, tak też powinny być traktowane, zwłaszcza finansowo. Uzyskiwane stąd środki a także środki

wpracowane z działalności gospodarczej nie zabezpieczają podstawowych potrzeb nie tylko w zakresie zaopatrzenia w sprzęt ale i działalności statutowej.

Dlatego Zjazd uważa za konieczne:

1. Prawne i organizacyjne uregulowanie wszystkich źródeł finansowania, w tym także z budżetu państwa, na społeczną i powszechną ochronę ppoż. realizowaną przez Związek i OSP.
2. Organizacyjne i prawne zabezpieczenie rozliczeń OSP z budżetem samorządu terytorialnego, a Związku także z budżetem Państwa, m.in. w odniesieniu do przyjętych zadań zleconych, traktując tę formę jako podstawę statutowej działalności Związku.
3. Dalsze intensywne poszukiwanie sponsorów i innych możliwości systematycznego dofinansowania działalności statutowej ochotniczych straży pożarnych i Związku.
4. Czynienie dalszych intensywnych starań o zniesienie wszelkich opłat celnych i granicznych oraz podatku VAT na środki i sprzęt niezbędny dla jednostek ochrony ppoż.
5. Zobowiązanie Zarządu Głównego do systematycznego szkolenia w zakresie organizacji i finansowego rozliczenia działalności gospodarczej w OSP i Związku oraz opracowywania wydawnictw w postaci instrukcji i poradników.

Zjazd wyraża uznanie i podziękowanie dla wszystkich instytucji i organizacji wspierających finansowo działalność Związku a w szczególności kierownictwu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Ministerstwa Kultury i Sztuki.

V. W zakresie kontynuowania tradycji, historii i ceremoniału pożarniczego

Zjazd z uznaniem odnosi się do wszelkich form dokumentowania historii ochotniczego pożarnictwa a w szczególności do prowadzenia izb tradycji oraz kronik.

Na szczególne podkreślenie zasługuje idea Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach, dlatego też Zjazd widzi konieczność szybkiego dokończenia jego budowy.

Na uznanie zasługuje również fakt istnienia regionalnych izb tradycji i muzeów pożarniczych

W zakresie dokumentowania historii i kontynuowania tradycji ochotniczego pożarnictwa Zjazd uważa za konieczne:

1. Kontynuowanie prac naukowo-badawczych i opracowań dokumentujących historię i tra-

dycje ochotniczego pożarnictwa.

2. Inspirowanie i wprowadzenie tematyki historii i tradycji pożarnictwa w zlecone przez Związek prace dyplomowe szkół aspirantów i Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.
3. Wydawanie cyklicznych zeszytów historycznych.
4. Dokumentowanie ważnych rocznic oraz imprez z dziejów OSP i Związku.
5. Wykazywanie pokoleniowej dbałości o wzbogacanie tradycji OSP i Związku zwłaszcza w zakresie poszanowania sztandarów, kronik i miejscowych elementów izb tradycji.
6. Wzbogacanie form konkursu kronik.
7. Ostateczne opracowanie i zatwierdzenie własnego ceremoniału strażackiego.

Działania te wzbogacone o regionalny obyczaj i tradycję pozwolą przenieść współczesny dorobek w następny wiek i tysiąclecie. Zjazd wybierając Główną Komisję Rewizyjną jako organ kontroli i nadzoru zobowiązuje ją do wypracowania form i metod:

1. Instruktażu i szkolenia.
2. Nadzoru ogniw Związku.
3. Corocznych kontroli realizacji zadań statutowych ze szczególnym uwzględnieniem realizacji uchwał ogniw Związku.

Zjazd Krajowy zobowiązuje Zarządy ogniw Związku i OSP do ujęcia zapisanych w uchwałach zadań w corocznych planach działalności, bieżącej ich realizacji oraz systematycznych ocen uzyskiwanych efektów.

Zjazd zobowiązuje Zarząd Główny ZOSP RP do analizy wszystkich wniosków i postulatów zgłoszonych pod adresem władz Związku w trakcie kampanii sprawozdawczo-wyborczej oraz w czasie obrad Zjazdu Krajowego.

O sposobie realizacji wniosków należy poinformować wnioskodawców oraz Zarządy Wojewódzkie ZOSP RP.

Zjazd zobowiązuje Zarząd Główny do corocznej oceny realizacji Uchwały Programowej przyjętej na X Krajowym Zjeździe ZOSP RP.

Warszawa, czerwiec 1997 r.

UCHWAŁA X ZJAZDU KRAJOWEGO ZOSP RP

w sprawie: udziału Związku OSP RP w wyborach

Na podstawie § 18 ust. 2 pkt. 3 i 7 Statutu Zjazd Krajowy stwierdza, iż skierowany przez

Zarząd Główny w dniu 3 kwietnia 1997 roku "Apel" do wszystkich członków o udział w wyborach jest słuszny i w pełni uzasadniony.

W związku z powyższym Zjazd Krajowy postanawia:

1. Zatwierdzić "Apel" i wyrazić pełną aprobatę do działań podjętych w wyniku jego treści przez władze statutowe ogniw terenowych, a także członków ochotniczych straży pożarnych.
2. Zwrócić się do wszystkich członków ochotniczych straży pożarnych, a także członków wspierających i sympatyków pożarnictwa - do ich rodzin, o poparcie w wyborach parlamentarnych w 1997 roku wszystkich tych kandydatów, którzy swoją osobistą, zaangażowaną służbą społeczną, dali przekonujący wyraz podejmowanych działań na rzecz rozwiązywania trudnych problemów polskiego ochotniczego pożarnictwa. Takim kandydatom - sprawdzonym w działaniu, a nie w zapewnieniach słownych, powinniśmy okazać nasze strażackie poparcie i oddać na nich swoje głosy. Tak wyrażone stanowisko nie ma nic wspólnego z poglądami i działaniami politycznymi, jest tylko i wyłącznie wyrazem troski o nasze strażackie interesy.
3. Uznać za celowe i uzasadnione, aby podobne działania zostały podjęte przez Zarząd Główny i ogniw terenowe, a w szczególności szczebla gminnego, w wyborach do rad samorządów lokalnych.

Wykonanie uchwały X Zjazd Krajowy powierza Zarządowi Głównemu oraz władzom statutowym ogniw terenowych i członkom Związku.

**"Szanowne Druhny! Szanowni Druhowie!
Członkowie i Sympatycy Ochotniczych Straży Pożarnych!"**

Ochotnicze straże pożarne skupione w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej tworzą organizację liczącą prawie 19 tysięcy jednostek zrzeszających w swych szeregach niemal 750 tysięcy członków czynnych, honorowych i wspierających wywodzących się ze wszystkich środowisk społecznych.

Ochotnicze straże pożarne z ponad 150-letnią tradycją, a Związek OSP RP z ponad 75-letnią - powstały z potrzeby niesienia humanitarnej pomocy dla potrzebujących wsparcia i ratunku przed zagrożeniem zdrowia, życia i mienia powstałym w wyniku pożarów i

wszelkich innych klęsk.

Ochotnicze straże i Związek służyły i służą Ojczyźnie i społeczeństwu - bezinteresownie i z pełnym zaangażowaniem. Takim działaniem zaskarbiły sobie zaufanie i szacunek społeczeństwa a także władz państwowych i samorządowych.

Utworzony samorzutnie w parlamencie na początku bieżącej kadencji Zespół Posłów Strażaków obejmował swym zasięgiem problematykę ochotniczego pożarnictwa i umacniał ochronę przeciwpożarową w kraju.

Zarząd Główny ZOSP RP na swym posiedzeniu w dniu 3 kwietnia 1997 r. wyraża wdzięczność i szacunek tym parlamentarzystom, którzy skutecznie podjęli i realizowali działania na rzecz materialnego i prawno-organizacyjnego wspierania ochotniczych straży pożarnych i Związku.

Zarząd Główny uważa, że w tegorocznej kampanii wyborczej do Parlamentu środowisko powinno być aktywne udzielając szerokiego poparcia kandydatom na posłów i senatorów, wywodzących się z naszego środowiska, oraz tym którzy dali się poznać w dotychczasowej działalności, jako oddani pożarniczej służbie.

Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej treść niniejszego apelu kieruje do wszystkich członków OSP i sympatyków pożarnictwa w całym kraju: podejmijmy wspólnie wysiłek i działania, które pozwolą utrzymać w przyszłym parlamencie sprzyjający klimat dla skutecznego rozwiązywania potrzeb jednostek ochrony przeciwpożarowej w kraju".

REZOLUCJA X ZJAZDU KRAJOWEGO ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RP

w sprawie: zachowania na lata następnej kadencji jednolitego ogólnokrajowego Związku o nazwie "Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej".

Zjazd Krajowy wyraża Zarządowi Głównemu i władzom statutowym ogniw terenowych Związku uznanie za zorganizowanie na szczeblu gmin, województw i kraju, uroczystości związanych z jubileuszem 75-lecia Głównego Związku Straży Pożarnych RP. Na szczególne podkreślenie zasługuje także ustanowienia i wydania Medalu Honorowego im. Bolesława Chomicza, pierwszego Prezesa Głównego Związku.

Kierując się strategicznym interesem ochotniczego pożarnictwa oraz wyciągając wnioski z przeszłości, X Zjazd Krajowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP wyraża przekonanie, iż w interesie wszystkich jest przynależność do jednego ogólnokrajowego Związku, który swoją 75-letnią historią społecznej działalności dowiódł, iż cała organizacja swoje miejsce w życiu publicznym kraju może zawdzięczać wyłącznie istnieniu jednego Związku.

W głębokim przekonaniu słuszności tych sformułowań, X Zjazd Krajowy zobowiązuje Zarząd Główny oraz wszystkie organy statutowe ogniw terenowych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej do zachowania dotychczasowej formy organizacyjnej Związku. Wyjątek mogą stanowić tylko zmiany powodowane ewentualną korektą podziału administracyjnego kraju. Rezolucja dotyczy wszystkich członków ogniw terenowych i władz statutowych Związku.

KONCERT ORKIESTR OSP

Na zakończenie X Zjazdu Krajowego - dla uczczenia 200-lecia Polskiego Hymnu Narodowego - Mazurka Dąbrowskiego oraz zamknięcia jubileuszu 75-lecia Związku 29 czerwca 1997 roku na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie odbył się uroczysty koncert w wykonaniu 50 orkiestr Ochotniczych Straży Pożarnych.

Po przybyciu na Plac wszystkich orkiestr zabrzmiał "Hejnał" wykonany - po raz pierwszy - przygotowany specjalnie dla orkiestr OSP. Raport Prezesowi ZG ZOSP RP Druhowi Waldemarowi Pawlakowi złożył Druh Waclaw Bernaś - naczelnik OSP w Olkusz.

Przeładowi orkiestr towarzyszył "Marsz Powitalny OSP" - muzyka T. Wysocki, opracowanie - K.Hilla (również wykonany po raz pierwszy).

Przy dźwiękach Hymnu Narodowego w wykonaniu 1500 muzyków podniesiona została flaga państwowa.

Reprezentacja kierownictwa Związku złożyła wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza.

Po elementach ceremoniału rozpoczął się koncert, w którym zabrzmiały i zaprezentowały się utwory i orkiestry:

- "Gaude Mater Polonia" - do muzyki G. Górczyńskiego w opracowaniu J. Kwiatkowskiego,

- "Piękna nasza Polska cała" - w opracowaniu T. Dobrzańskiego,
- Orkiestra OSP Słupca - w pokazie musztry orkiestrowej,
- "Polonez Warszawski" - do muzyki T. Sygietyńskiego w instrumentacji B. Turczyńskiego,
- "Marsz Strzelecki" - muz. M. Dorożyński,
- "Marsz Pierwszej Brygady" - opracowanie i instrumentacja S. Lidzki, Śledziński,
- Orkiestra OSP Płońsk - w pokazie musztry
- Orkiestra OSP Zielonka - } orkiestrowej,
- "Marsz Strażaków" - do muzyki F. Zwolińskiego,
- "Orkiestry dęte" - w opracowaniu J. Kwiatkowskiego,
- "Szła dziewczeczka do laseczka" - w opracowaniu S. Galińskiego,
- Orkiestra OSP Lubartów - w pokazie tańcowym,
- Orkiestra OSP Konopiska - w pokazie musztry orkiestrowej,
- "W defiladowym słońcu" - muzyka M. Sulej, opracowanie L.B. Lewandowski,
- "Warszawianka" - muzyka K. Kurpińskiego, Z. Zakrzewski, opracowanie J. Pawłowski, przy dźwiękach której orkiestry opuściły Plac.

Program koncertu przygotował Władysław Balicki - Przewodniczący Rady Artystycznej Zarządu Głównego ZOSP RP.

- Dyrygowali: Władysław Balicki
Marian Chmielewski
Roman Jędrzejewski
Monika Szkalej

oraz dyrygenci i tamburmajorki orkiestr podczas parady: Sylwia Jagodzińska, Jan Wiśniewski, Ireneusz Szkalej, Stanisław Korniak, Jerzy Modławski.

PIERWSZY WALNY ZJAZD ZOSP - Warszawa 24-25.10.1959 r.

X jubileuszowy Zjazd Krajowy ZOSP RP upoważnia i stwarza okazję do spojrzenia wstecz, a w tym wypadku na osiągnięcia I Walnego Zjazdu ZOSP z 24-25.10.1959 r.

Już Ogólnokrajowy Zjazd Delegatów OSP, który odbył się 28.12.1956 r., na którym powołano Tymczasowy ZG ZOSP, wytyczył kierunki i drogi dla pracy na odcinku ochotniczego strażactwa. Nie ulega żadnej wątpliwości, że zmiany polityczne w kraju stworzyły bar-

dziej sprzyjające warunki dla rozwoju twórczej inicjatywy w dziedzinie wszechstronnego działania polskiego strażactwa ochotniczego.

W tym ożywionym pod względem społecznego działania okresie, ochotnicze straże pożarne konsolidowały się wewnątrz i przywracały naruszoną więź ze społeczeństwem. Do czasu zwołania I Walnego Zjazdu nastąpiło:

- okrzepnięcie organizacyjne Związku i umocnienie ogniw terenowych,
- wzmocnienie więzi korporacyjnej z OSP,
- rozbudowanie szeregów OSP w wielotyśięczną armię,
- rozwinięcie działalności kulturalno-wychowawczej z dużym naciskiem na wychowanie obywatelskie i patriotyczne.

Osiągnięte wyniki świadczyły o ofiarnej i bezinteresownej pracy tysięcy starych druhów.

Państwo dało strażactwu ochotniczemu w miarę "demokratyczny" samorząd i stworzyło warunki dla najszerszego współdziałania społeczeństwa z OSP.

I Walny Zjazd ZOSP - 24-25.10.1959 r. - był kontynuatorem dzieła odnowy w ochotniczym ruchu strażackim i wypracował nowe zadania w zakresie walki z pożarami i związanej z tym ochrony życia i mienia obywateli. Był też czynnikiem inicjującym i programującym działalność OSP na niwie gospodarczej, społecznej i kulturalnej. Doświadczenia poprzedniego czasu pozwoliły na wypełnienie nowego okresu konkretną, twórczą pracą Związku wspartego społecznym działaniem całego społeczeństwa.

Delegaci Walnego Zjazdu reprezentowali potężną siłę ochotniczego, społecznego ruchu. W okresie Zjazdu działało:

- 17474 jednostek OSP,
- 397 700 czynnych członków i 159 700 wspierających,
- 634 oddziały młodzieżowe,
- 122 oddziały żeńskie.

Dla uczestników Zjazdu nie uległo wątpliwości, że lepsze zorganizowanie prac Związku powinno przynieść rezultaty w postaci zmniejszenia strat pożarowych i uchronienia od zniszczeń zarówno produkcji rolnej, jak i innych dóbr. Tym samym strażacy-ochotnicy przyczyniali się do poprawy stanu gospodarki i bytu ludności.

I Walny Zjazd ZOSP wytyczył kierunki działalności pomocne w codziennej pracy ochotniczego strażactwa. Za pierwszoplanowe zadania uznał:

- zaktywizowanie i usprawnienie działalno-

ści OSP poprzez zwiększenie liczby członków (zarówno czynnych, jak i wspierających) i zmobilizowanie ich do sumiennego wykonywania obowiązków wynikających ze statutu Związku,

- położenie większego nacisku na organizowanie męskich i żeńskich drużyn młodzieżowych, a w szczególności drużyn harcerskich,

- umocnienie więzi ze społeczeństwem poprzez współpracę z nauczycielami, harcerzami, Kółkami Rolniczymi i Kołami Gospodyń Wiejskich oraz działającymi na wsi organizacjami społecznymi,

- zmobilizowanie społeczeństwa do pracy w ochronie przeciwpożarowej poprzez usuwanie usterek grożących powstaniem pożarów, unikanie stosowania materiałów łatwopalnych w budownictwie oraz pomaganie w budowie remiz i urządzeń zaopatrzenia wodnego, a także udzielania innych świadczeń na rzecz ochrony przeciwpożarowej,

- umacnianie więzi ogniw Związku i ich działaczy z OSP poprzez stałe kontakty i pomoc w ich życiu organizacyjnym oraz jak najszersze informowanie straży o przejawach życia związkowego i postępie technicznym w dziedzinie pożarnictwa,

- mobilizowanie naczelników i innych dowódców straży do uczestnictwa w szkoleniu organizowanym przez komendy Straży Pożarnej i współdziałanie w organizowaniu szkolenia pożarniczego w OSP z uwzględnieniem zadań organizacyjnych Związku,

- zwiększenie opieki socjalnej nad strażakami-ochotnikami i czuwanie nad sposobami korzystania przez nich z przysługujących uprawnień,

- udzielenie Zarządowi OSP pomocy w budowie remiz w ramach czynów społecznych, poprzez dostarczenie taniej i typowej dokumentacji oraz spowodowanie użytkowania strażnic zgodnie z ich przeznaczeniem,

- stosowanie zasad oszczędności i gospodarności w pracy wszystkich ogniw związkowych,

- usprawnienie i rozszerzenie zakresu usług świadczonych przez zakłady produkcyjno-usługowe, zadbanie o to, by pracą zakładów cechowała wysoka jakość, by przestrzegaly cen usług, terminowości i rentowności,

- wzbogacanie form pracy propagandowo-wychowawczej w walce z pożarami, podnoszenie znaczenia tych form jako elementu wychowania obywatelskiego na zasadzie dbałości o

dobro społeczne, życie i mienie obywateli.

Należy podkreślić, że mimo szczególnej "opieki" ideologicznej władz państwowych, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych w okresie od I Zjazdu osiągnął wiele znaczących sukcesów. Systematycznie powiększała się liczba jednostek OSP, członków czynnych i wspierających, oddziałów młodzieżowych i samarytańskich. Amatorski ruch artystyczny kreowany i rozwijany przez strażaków-ochotników stał się w środowiskach małych miast i wsi poważnym nurtem samorealizacji tysięcy rzesz młodzieży. Efektem zaangażowania i trwałości strażackich tradycji była działalność setek orkiestr chórów, amatorskich zespołów teatralnych. W remizie strażackiej koncentrowało się najczęściej życie społeczno-kulturalne środowisk lokalnych.

Nie sposób ocenić i wyliczyć w kilku zdaniach osiągnięć ochotniczych straży pożarnych w zakresie ratowania mienia i życia obywateli. Reaktywowanie Związku OSP doprowadziło do zwiększenia skuteczności efektów walki z pożarami i następstwami innych klęsk żywiołowych. I Walny Zjazd uTORował drogę do dalszej aktywizacji środowiska strażackiego, czego wynikiem była rosnąca przez następne lata liczba remiz, doskonalenie procesu szkolenia, stałe unowocześnianie sprzętu, rosnąca rola strażaków-ochotników w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym wsi i miast. Odgórnie narzucone ograniczenie i bariery były wielokrotnie przez Związek skutecznie przełamane. Niezwykle ważnym okazało się także utrzymanie przez struktury strażackie ducha samodzielności tożsamości korporacyjnej, wypracowanych jeszcze w czasie zaborów, walki o niepodległość i granice państwa oraz działalności w odrodzonej Rzeczypospolitej lat 1921 - 1939.

Z okazji X Krajowego Zjazdu ZOSP warto więc przypomnieć o kierunkach pracy Związku wytyczonych przez jego I Zjazd.

Eugeniusz Walczak

POCZET ZASŁUŻONYCH STRAŻAKÓW

25 lipca 1997 r. odbędzie się podniosła uroczystość odsłonięcia na frontonie "Domu Strażaka" w Warszawie Pamiątkowej Tablicy poświęconej pamięci zasłużonego działacza pożarnictwa - Krzysztofa Smolarkiewicza.

Krzysztof Smolarkiewicz urodził się 14 grudnia 1926 r. w Dąbrowie Górniczej w powiecie

**"KRZYSZTOFOWI SMOLARKIEWICZOWI
PUŁKOWNIKOWI POŻARNICTWA
1926 - 1995
SEKRETARZOWI GENERALNEMU ZG ZOSP RP
INICJATOROWI BUDOWY DOMU STRAŻAKA
W WARSZAWIE
DZIAŁACZE ZOSP RP
WARSZAWA 25.VII.1997**

będzińskim, w robotniczej rodzinie Zygmunta i Aleksandry Zofii Bargieł. Był jednym z pięciorga rodzeństwa. Do 1940 r. pozostawał pod opieką rodziców i uczęszczał do szkoły powszechnej. Ukończył sześć klas, a po wybuchu II wojny światowej jeszcze trzy klasy tajnego gimnazjum. Zmuszony jednak był porzucić naukę i podjąć pracę. W czerwcu 1940 r. zatrudnił się jako goniec w firmie Wartak, następnie od grudnia 1941 r. do stycznia 1943 r. pracował w niemieckim gospodarstwie ogrodniczo-nasienniczo-kwiaciarskim. Następnie pracował do stycznia 1945 r. w Hucie Bankowej i Przedsiębiorstwie Kominiarskim W.Sikory.

Jeszcze w 1943 r. Krzysztof Smolarkiewicz rozpoczął nowy rozdział w swoim życiu - wstąpił w szeregi Ochotniczej Straży Pożarnej w rodzinnej Dąbrowie Górniczej. Regularną służbę pożarniczą rozpoczął w styczniu 1945 r. jako strażak, kierowca, początkowo w Dąbrowie, a od maja w Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej w Katowicach, gdzie otrzymał stopień kaprała pożarnictwa (październik 1945 r.), a następnie podporucznika pożarnictwa (październik 1946 r.). Tak szybki awans związany był z jego ofiarną postawą podczas akcji gaśniczej pożaru w Katowicach 6.czerwca 1945 r.

Po powrocie do zdrowia został - w formie nagrody - wysłany do Szkoły Oficerskiej. Po jej ukończeniu zameldował się w Bytomiu, gdzie w październiku 1946 objął funkcję oficera tamtejszej Zawodowej Straży Pożarnej. Z początkiem sierpnia następnego roku przeszedł na analogiczne stanowisko do ZSP w Katowicach, gdzie pracował do sierpnia 1948 r.

Pomimo obowiązków zawodowych, których zakres zwiększył się z chwilą objęcia etatu oficerskiego, Krzysztof Smolarkiewicz znalazł też czas, by zadbać o swoje wykształcenie.

"W czasie pracy w pożarnictwie - pisze - uzupełniałem swoje wiadomości ogólne, a po średniej szkole zacząłem uczęszczać na Wyższe

Studium Nauk Społeczno-Gospodarczych, gdzie ukończyłem 1 rok”. Brak matury nadrobił w 1962 r. zdając 2 marca eksternistyczny egzamin w Państwowym Technikum Budowlanym w Warszawie.

Rok 1948 był w życiu Krzysztofa Smolarkiewicza okresem dużych zmian, zarówno w życiu prywatnym, jak i pracy zawodowej. Założył rodzinę, zawierając związek małżeński z Krystyną Marią Teresą Zborowską. Opuścił również Śląsk i przeniósł się do Warszawy, gdzie przez Związek Straży Pożarnych RP zatrudniony został na 6 miesięcy w charakterze oficera-instruktora w Centralnej Szkole Pożarniczej. Ów pierwszy kontakt ze Szkołą ograniczył się zaledwie do sześciu miesięcy.

Z dniem 1 marca 1949 r. Krzysztof Smolarkiewicz został odkomenderowany do Trójmiasta, gdzie podjął pracę w Gdańskim Urzędzie Morskim na stanowisku komendanta Ośrodka Wyszczolenia Pożarnictwa Morskiego. W sierpniu tego samego roku Ośrodek włączony został w struktury Portowej Straży Pożarnej, a jego szef otrzymał stanowisko oficera zmiany. Szybko awansował - wkrótce był już zastępcą komendanta straży, a następnie sam objął to stanowisko. Jednocześnie od początku sierpnia 1951 r. pełnił funkcję zastępcy komendanta gdańskiego oddziału Centralnej Oficerskiej Szkoły Pożarniczej. W międzyczasie otrzymał stopień porucznika pożarnictwa, a potem również kapitana pożarnictwa i w 1953 roku - starszego kapitana.

W sierpniu 1952 r. zakończył pracę na obu tych stanowiskach i na rok opuścił straż pożarną w związku z zatrudnieniem w Zarządzie Portu Gdańsk-Gdynia na stanowisku zastępcy dyrektora do spraw administracyjno-finansowych. Na tym typowo biurowym etacie nie czuł się najlepiej i rychło powrócił do Warszawy i zawodu, obejmując 1 sierpnia 1953 r. obowiązki szefa służby w Komendzie Głównej Straży Pożarnych.

Nie zapomniał o konieczności stałego podnoszenia swych kwalifikacji strażackich. Do posiadanych już od dawna uprawnień strażaka zawodowego i mechanika motopomp dodał teraz kurs uzupełniający w szkole oficerskiej, co pozwoliło mu zostać z dniem 1 lutego 1954 r. zastępcą Komendanta Głównego Straży Pożarnych oraz pełniącym obowiązki Naczelnika Wydziału Akcji Zapobiegawczej.

4 grudnia 1958 r. w jego życiu rozpoczął się nowy okres: mianowany został na stopień podpułkownika i komendanta Szkoły Oficerów Pożarnictwa. Funkcję pełnił przez kolejne 22 lata. Na stanowisku pozostał również po reorganizacji w maju 1972 r., kiedy to szkoła przyjęła nową

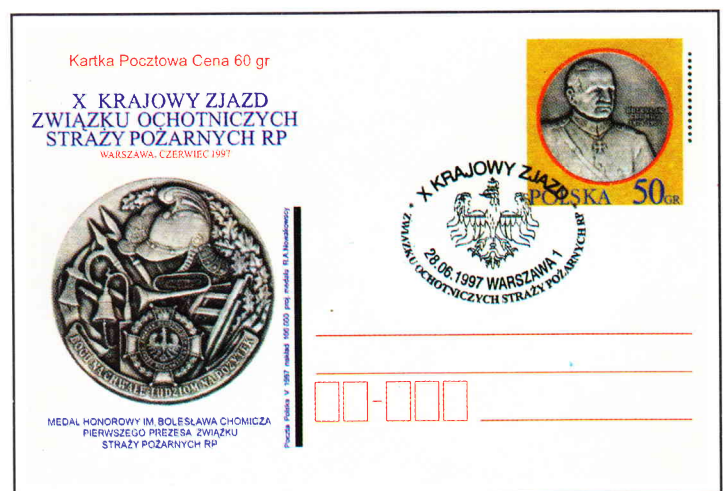
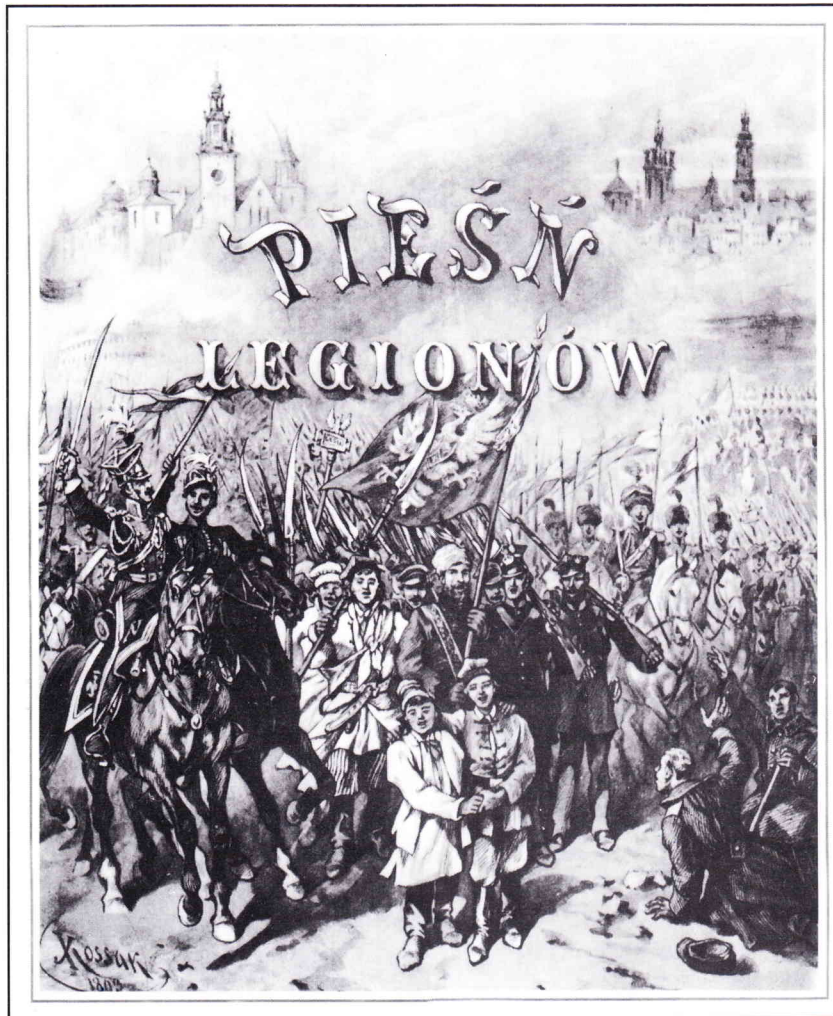
nazwę Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarnictwa. Równocześnie nadal pogłębiał wykształcenie. W grudniu 1963 r. uzyskał w Korpusie Technicznym Pożarnictwa specjalizację w zakresie pedagogicznym, a następnie stopień pułkownika pożarnictwa. W 1967 r. ukończył Wydział Historyczno-Socjologiczny Wyższej Szkoły Nauk Społecznych przy KC PZPR otrzymując tytuł magistra socjologii.

W grudniu 1981 r. Krzysztof Smolarkiewicz został odwołany ze stanowiska komendanta Wyższej Oficerskiej Szkoły Pożarnictwa w związku z oddelegowaniem do pracy w Zarządzie Głównym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych. Uchwałą VI Plenum ZG ZOSP z 16 grudnia powierzono mu obowiązki Sekretarza Generalnego Związku. Pełnił je do 17 listopada 1988 r., kiedy to rozkazem personalnym Komendanta Głównego Straży Pożarnych został zwolniony ze służby w związku z nabyciem prawa do emerytury. Zdecydował o tym nie tylko wiek i wysługa lat, ale również stan zdrowia Krzysztofa Smolarkiewicza. Na początku 1988 r. przeszedł on zawał mięśnia sercowego, konsekwencją którego był pobyt w szpitalu i konieczność podjęcia leczenia. W sierpniu stanął przed komisją lekarską, która po dokładnym zbadaniu pacjenta wydała orzeczenie o trwałej niemożliwości pełnienia przezeń służby w ochronie przeciwpożarowej.

Pomimo tak niekorzystnej sytuacji zdrowotnej Krzysztof Smolarkiewicz nie potrafił tak po prostu z dnia na dzień rozstać się z ukochanym zawodem. Jeszcze w grudniu 1988 r. wystąpił do prezesa Zarządu Głównego ZOSP Anatola Adamskiego z pisemną prośbą o zatrudnienie. Uzyskawszy jego akceptację w styczniu następnego roku zawarł ograniczoną umowę o pracę w charakterze specjalisty ds. zadań budowlanych.

W ciągu blisko 50 lat służby pożarniczej Krzysztof Smolarkiewicz wielokrotnie był wyróżniany i nagradzany. Otrzymał odznaki 10, 20 i 30 lat "W Służbie Narodu", złotą i brązową odznakę "Za Zasługi w Ochronie Porządku Publicznego", Medal 30-lecia Polski Ludowej, Złoty, Srebrny i Brązowy Medal "Za Zasługi dla Obronności Kraju", Złoty Krzyż Zasługi, a także Krzyż Kawalerski, Krzyż Oficerski i Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. Jego zasługi docenił również Komendant Główny Straży Pożarnych, który rozkazem z dnia 22 lipca 1984 r. polecił wpisać nazwisko Krzysztofa Smolarkiewicza do "Honorowej Księgi Zasłużonych dla Ochrony Przeciwpożarowej".

Paweł Popiel

Wydawca: ZG ZOSP RP Zespół Historyczny (Leonarda Bogdan,
Arkadiusz Kołodziejczyk, Eugeniusz Walczak)
00-340 Warszawa, ul. Oboźna 1 tel. 635-84-82, 826-52-81
Zdjęcia: Władysław Zawadzki, Marian Zalewski
Druk: Edward Milewski, Michałowice k/Ursusa, ul.Szkolna 40
tel. 723-84-91